

26 fevral Xocalı soyqırımının anım günüdür

Olimpiya

www.olimpiyadunyasi.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

Nº 10 (1410), 26 fevral - 4 mart 2019-cu il

Qəzet 2001-ci ildən çıxır.

Azərbaycan cüdoçusu

“Böyük dəbilqə” turnirinin qalibidir

Cüdoçularımız “Böyük Dəbilqə” turnirində dörd medal qazanıblar. “Böyük Dəbilqə” turnirində dörd medal qazanıblar. Almaniyanın Düsseldorf şəhərində keçirilən yarışın son günündə yığma komandamız üçün uğurlu qüvvəsini sınayıb.

olub. Bütün döyüşləri qələbə ilə başa vuran Məmmədli Mehdiyev (90 kq) fəxri kürsünün ilk pilləsinə çıxıb. İki bürünc medalı isə komandamızın aktivinə 100 kiloqram çəki dərəcəsinə Zelim Kotsoyev və qadınlar arasında 78 kiloqramdan yuxarı çəki dərəcəsinə aparən İrina Kindzerska yazdırıb.

Bu yarışda Rüstəm Orucov (73 kq) da bürünc medal qazanıb.

Qeyd edək ki, bu nüfuzlu turnirdə 93 ölkədən 600-dən çox idmançı qüvvəsini sınayıb.

14 ildən sonra Bakı yenidən dünya çempionatına ev sahibliyi edəcək

Azərbaycan Gimnastika Federasiyası ilin ən mötəbər idman yarışlarından birinə hazırlaşır. Bakı 14 ildən sonra - sentyabrın 16-22-də bədii gimnastika üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi edəcək.

Zorif gimnastlar Milli Gimnastika Arenasında 1 həftə boyunca öz güclərini sınayacaqlar. Həm fərdi gimnastlar, həm qrup hərəkətləri komandaları ayrı-ayrı alətlər və çoxnövcülük üzrə mübarizə aparacaq, həmçinin komanda hesabında da ən yaxşılardan adları açıqlanacaq.

Qeyd edək ki, 37-ci dünya çempionatı Tokio 2020 Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya xarakteri daşıyacaq. Çempionat yalnız medalçılara deyil, həm də Olimpiyada namizədlərin adlarını da müəyyənləşdirəcək. Belə ki, fərdi proqramda çoxnövcülük üzrə ilk 16 yerdə qərarlaşan gimnastlar (bir ölkədən maksimum 2 gimnast olmaqla) lisenziya əldə etmiş olacaq. Qrup hərəkətləri komandalarına gəldikdə isə, ötən ilin dünya

çempionatının noticələrinə əsasən, Bolqarıstan, Rusiya və İtaliya artıq lisenziyanı təmin ediblər. Bu ilin çempionatında isə çoxnövcülük xalları üzrə daha 5 ən yaxşı komanda Tokiyaya vəsiqə qazanacaq.

Paytaxt Bakı may ayında bədii gimnastika üzrə 35-ci, aerobika üzrə isə 11-ci Avropa çempionatına ev sahibliyi edəcək.

“Rəqəmsal media və Kommunikasiya” mövzusunda seminara yekun vurulub

Səh. 2

“Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı”

İdman zərif varlıq olan qadını daha da gözəlləşdirir

Səh. 5

ƏZİZ OXUCULAR!

Olimpiya dünyası -na 2019-cu il üçün abunə yazılışı davam edir.

OLİMPIYA DÜNYASI Abunə yazılışının

3 aylıq qiyməti - 6 manat (1 nüsxə)
6 aylıq qiyməti - 12 manat (1 nüsxə)
12 aylıq qiyməti - 24 manat (1 nüsxə)

Abunə yazılmaq üçün

- ✓ “Azərbaycan” (tel: 440 39 83)
- ✓ “Qaya” (tel: 565 67 13)
- ✓ “Səma” (tel: 596 22 97)
- ✓ “City Press” (tel: 437 28 10)
- ✓ “Kaspi” (tel: 432 39 55)

“Olimpiya dünyası” - idmanımızın aynası

Olimpizm

Olimpiadada yenilik

2024-cü il Paris Yay Olimpiya Oyunlarında ilk dəfə olaraq marafon yarışı açıq rejimdə keçiriləcək.

Yarışda həvəskarlar da iştirak edə biləcəklər. Marafonda iştirak edəcək şəxslərin istək və imkanları daxilində müxtəlif məsafələr təklif olunacaq.

Paris-2024 Yay Olimpiya Oyunları 26 iyul - 11 avqustda keçiriləcək. Marafon yarışı 42 kilometr 195 metrə qədər olacaqdır.

BOK Hindistanı uzaqlaşdırdı

Hindistanın Cammu və Kəşmir ştatında terror aktından sonra bu ölkənin 4 pakistanlı idmançısı viza verməkdən imtina etmiş Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) tərəfindən sərt sanksiya ilə qarşılandı.

“Əicəzirə” telekanalının yaydığı məlumata görə, siyasəti idmana qarşıdır. Hindistan Milli Olimpiya Komitəsinin gələcəkdə idman yarışları keçirilməsi üzrə müraciətlərinə rədd cavabı veriləcək. BOK digər milli olimpiya komitələrinə bu ölkədə keçirilən yarışlarda iştirakdan imtina etməyi tövsiyə edib.

BOK-un bəyanatında bildirilir ki, idmançılara viza verilməsindən imtina etmək Olimpiya hərəkətinin prinsiplərinə ziddir və həmin ölkənin idmana siyasi müdaxiləsinin əlamətidir. “Bu xəbəri aldıqdan sonra Hindistan rəsmiləri ilə əlaqə yaratmağımıza baxmayaraq, pakistanlı idmançıların Dehliyə keçirilən yarışlarda iştirakına icazə verilməsinə nail ola bilmədik. Bunun noticəsi olaraq, BOK-un İcraiyyə Komitəsi Hindistan MOK və hökuməti ilə Olimpiya yarışlarının və digər idman tədbirlərinin keçirilməsi barədə danışıqları dayandırmaq haqqında qərar qəbul edib”, -deyə bəyanatda qeyd olunur.

Beləliklə, BOK Hindistanın 2026-cı ildə gənclər arasında olimpiada, 2030-cu ildə Asiya Oyunları və Olimpiada-2032-yə ev sahibliyi ilə bağlı müraciətlərinə baxmaqdan imtina edib.

Pauerlifting üzrə Paralimpiya yığmamızın üzvləri ilə görüş keçirilib

Səh. 2

Vətənpərvər idmançımızla nazirlikdə görüş olub

Səh. 2

Xocalı faciəsi - qan yaddaşımızdır

Səh. 3

“Ağ olimpiadanın hərarəti” sərt qışın soyuğuna qarşı

Səh. 6

Final üçün iki namizəd: Münhen, yoxsa Sankt-Peterburq?

Səh. 7

Anatoli Banişevskinin 73-cü ildönümü “Amasiya” idman klubunda təntənə ilə qeyd olundu

Səh. 7

“Rəqəmsal media və Kommunikasiya” mövzusunda seminara yekun vurulub

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) təşəbbüsü, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin Olimpiya Həmrəyliyi Fondunun dəstəyi ilə Bakıda “Rəqəmsal media və Kommunikasiya” mövzusunda seminara yekun vurulub. Seminarın son günündə Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə qonaqlarla görüşərək, onları təbrik edib və

gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. MOK-un vitse-prezidenti bildirib ki, MOK-lar arasında əlaqələrin yaradılması və inkişafında belə seminarların rolu əvəzsizdir. Daha sonra Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya, Albaniya, Moldova, Ukrayna, Gürcüstan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, Serbiya və Belarus Milli Olimpiya Komitələrinin media və kommunikasiya

mütəxəssisləri diplomlarla təltif edilib.

Seminarın məqsədi sosial media platformaları vasitəsilə Milli Olimpiya komitələrinin həyata keçirdiyi fəaliyyətləri və tədbirləri təbliğ etməyin yollarını öyrənmək, hazırkı trendlərin istifadəsi, hər bir platformaya uyğun strategiyaların hazırlanmasında innovativ üsulların tətbiq edilməsi idi.

Seminar çərçivəsində müxtəlif hadisələrdə əsasən kommunikasiyanın aparılması metodları və böhran kommunikasiyasının idarə olunması metodları müzakirə olundu. İştirakçılar həmçinin interaktiv seminar ilə yanaşı Bakı Media Mərkəzində də olublar.

Qeyd edək ki, proqramın müəhazirəçisi beynəlxalq media eksperti, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında yeni yaradılan regionun ilk “İdman jurnalistikası” magistr proqramının direktoru Den Meyson olub.

Gənclər və idman nazirinin müavini İsmayıl İsmayılov Tehranda keçirilən karate üzrə beynəlxalq turnirin qalibi Zəhra Salmanlı ilə görüşüb.

Nazir müavini bütün rəqiblərinə qalib gələrək birinci yeri tu-

Qeyd edək ki, Tehranda turnirin keçirildiyi zalda Azərbaycan bayrağının erməni bayrağı altında asıldığını görən Zəhra buna etirazını bildirib və təşkilatçılara bayrağın yerinin dəyişdirilməsini tələb edib.

Vətənpərvər idmançımızla nazirlikdə görüş olub

tan idmançımızı təbrik edib və Azərbaycan bayrağının müdafiəsində göstərdiyi qəhrəmanlığa görə Zəhraya təşəkkürünü bildirib.

Görüşdən sonra gənc idmançıya mükafat və diplom təqdim olunub.

dirilməyəcəyi təqdirdə yarışda iştirak etməyəcəyini söyləyib. İdmançımızın kəskin etirazından sonra Azərbaycan bayrağının yeri dəyişdirilib.

Daha sonra yarışa başlayan Zəhra rəqiblərini məğlub edib və 1-ci yerə çıxıb.

Bakıda cüdo üzrə beynəlxalq turnir təşkil edilib

Gənclər və İdman Nazirliyi, Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsi (BŞGİBİ) və Azərbaycan Cüdo Federasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə Bakı İdman Sarayında iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanovun xatirəsinə həsr olunmuş cüdo üzrə ənənəvi 39-cu beynəlxalq turniri keçirilib. Yarışdan əvvəl tədbir iştirakçıları Fəxri xiyabanda xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə gül dəstələri qoyublar. Cəsur sərkərdə Həzi Aslanovun abidəsi önünə də tor çiçəklər düzülüb.

Əvvəlcə, general-mayor Həzi Aslanovun şəərəfli ömür yolundan bəhs edən sənədli film göstərilib.

Sonra yarış iştirakçılarının və hakimlərin idman paradı olub.

Açılış mərasimində Gənclər və İdman Nazirliyinin idman şöbəsinin müdiri Fərid Mansurov, məşhur sərkərdənin nəvəsi, polis general-mayoru Həzi Aslanov, Respub-

lika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov, ehtiyatda olan general-leytenant Yaşar Aydınmurov, Bakı şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin rəisi Raqif Abbasov, Azərbaycan Cüdo Federasiyasının baş katibi Elmar Babanlı iştirak ediblər.

Çıxış edənlər Azərbaycanda dövlət səviyyəsində idmana göstərilən diqqət və qayğıni xüsusi vurğulayıblar. Natiqlər 39-cu dəfə Bakıda keçirilən beynəlxalq yarışda 7 ölkədən yeniyyətmiş cüdoçuların mübarizə apardığını söyləyiblər. Turnirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə, Gənclər və İdman Nazirliyinə, Azərbaycan Cüdo Federasiyasına təşəkkür bildirilib. Beynəlxalq turnir açıq olan olunduqdan sonra dövlət himnimiz səsləndirilib.

Yarışda Azərbaycan idmançıları ilə yanaşı, Türkiyə, Gürcüstan, Ukrayna, Rusiya, Qazaxıstan və Özbəkistan cüdoçuları da mübarizə aparıblar.

Ümumi komanda hesabında Azərbaycan birinci, Özbəkistan ikinci, Ukrayna üçüncü yerləri tutub. Qaliblərə medal, diplom və xatirə hədiyyələri, həmçinin general-mayor Həzi Aslanovun xatirə medalı da təqdim olunub.

Fevralın 19-23-də “Sərhəddi” İdman Olimpiya Mərkəzində keçirilən sərbəst və yunan-Roma gülüşü üzrə yeniyyətmiş və gənclər arasında Azərbaycan çempionatına yekun vurulub.

Çempionatın ilk 3 günündə ən güclü yeniyyətmiş pöhləvanların adlarına aydınlıq gəlib.

Gülüş üzrə Azərbaycan çempionatı başa çatıb

Dördüncü yarış günündə gənc sərbəst gülüşçülər xalça üzərinə çıxıblar. 57, 61, 65, 70, 74, 79, 86, 92, 97 və 125 kq çəki dərəcələrində ümumilikdə, 197 gənc pöhləvan mübarizə aparıb. Yarışın nəticələrinə əsasən, Azərbaycan çempionu adına ən güclülər layiq görüldü. Sonuncu yarış günündə xalça üzərinə gənc yunan-Roma gülüşçüləri çıxıblar. 55, 60, 63, 67, 72, 77, 82, 87, 97 və 130 kq-da ümumilikdə, 157 gülüşçi mükafatalayıq yerlər uğrunda qüvvələrini sınayıb. Görgin keçən mübarizə şəraitində qaliblər böllü olub.

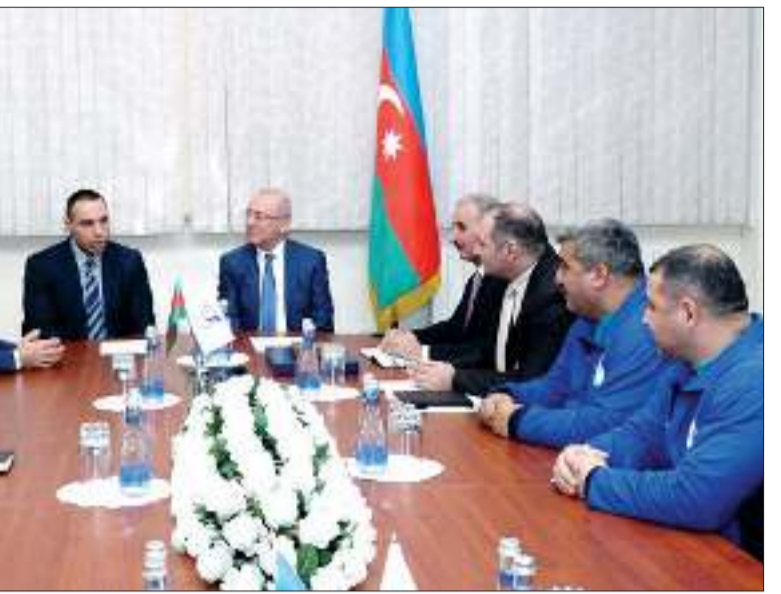
Anatoli Banişevskinin 73 yaşı oldu

“Neftçi”nin əfsanəvi futbolçusu Anatoli Banişevski yaşasaydı 73 yaşını qeyd edəcəkdik...

1946-cı ilin fevralın 23-də Bakıda anadan olan Banişevski “ağ-qaralar”ın heyətində (1964-1973, 1975-1978) SSRİ çempionatlarında 288 oyunda 121 qol, SSRİ kuboklarında isə 30 oyunda 15 qol vurub. 1966-cı ildə “Neftçi” ilə SSRİ çempionatının, SSRİ yığması ilə dünya çempionatının bürünc, 1972-ci ildə isə Avropa çempionatının gümüş medalını qazanıb. SSRİ yığmasında ən çox oyun keçirmiş (49 oyun)

və fərqlənmiş (19 qol) “Neftçi”li “Marakana” stadionunda Braziliyanın qapısına qol vurmış ilk sovet futbolçusudur.

SSRİ-nin əməkdar idman ustası və Qriqori Fedotov klubunun üzvü olan Banişevski daha sonra “Neftçi”də (1981-1982) məşqçi, Mingəçevirin “Avtomobilçi” klubunda (1984-1987), Burkina-Fasonun gənclər yığmasında (1987-1988) və “Kəpəz”də (1988) baş məşqçi kimi çalışıb. Afrika ölkəsində işlədiyi zaman ağır xəstəliyə tutulan Banişevski 1997-ci il dekabrın 9-da 51 yaşında vəfat edib. Banişevski

Pauerlifting üzrə Paralimpiya yığmamızın üzvləri ilə görüş keçirilib

Fevralın 22-də Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) baş katibinin müavini, Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyasının vitse-prezidenti Azər Əliyev pauerlifting üzrə Paralimpiya yığma komandamızın üzvləri ilə görüşüb.

Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin (AMPK) ofisində təşkil olunan görüşdə komitənin prezidenti İlqar Rəhimov, birinci vitse-prezidentlər Natiq Qasimov, ikiqat Paralimpiya çempionu İlham Zəkiyev, Yaşar Hacıyev, baş katib Kamal Məmmədov, MOK-un şöbə müdiri Mehman Kərimov, o cümlədən komitənin əməkdaşları iştirak ediblər.

AMPK-nın prezidenti İlham Rəhimov qeyd edib ki, hazırda pauerlifting yığma komandamız Tokio-2020 XVI Yay Paralimpiya Oyunlarına hazırlaşır. Komandamızın bu Oyunlara ən azı 4 lisenziya qazanacağı gözlənilir.

Daha sonra komitənin baş katibi K.Məmmədov çıxış edərək görülən işlər barədə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, pauerlifting komandamız həm Avropa, həm də dünya çempionatlarında medallar qazanıblar. Qarşıda duran hədəf növbəti Yay Paralimpiya Oyunlarında medal əldə etməkdir.

K.Məmmədov ölkəmizdə uşaq paralimpiya hərəkatından da söz açıb. Bildirib ki, Rəsul Zəkiyev uşaq paralimpiya hərəkatından yığmamıza qatılan idmançılardandır.

Pauerlifting yığmamızın baş məşqçisi İlqar İbişov deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin paralimpiyaçılarımıza dəstək göstərməsi idmançılarımızı ruhlandırır. Komandamızın üzvləri ilə belə görüşlər, göstərilən diqqət idmançılarda ruh yüksəkliyi yaradır.

AMPK-nın vitse-prezidenti, ikiqat Paralimpiya çempionu İlham Zəkiyev də idmançılarımızda ruh yüksəkliyi yaradan bu görüşü yüksək qiymətləndirib.

Pauerlifting idman növü üzrə paralimpiya milli komandasının kapitanı Elşən Hüseynov idmançılara göstərilən diqqətə görə minnətdarlığını bildirib. O, Tokio-2020 Yay Paralimpiya Oyunlarında medal qazanmaq üçün özmlə çalışdıqlarını deyib.

MOK-un baş katibinin müavini, Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyasının vitse-prezidenti Azər Əliyev isə çıxışında pauerliftingin ona yaxın sahə olduğunu deyib: “Mən özüm də keçmiş idmançı olaraq bilərəm ki, pauerlifting necə çətin bir idman sahəsidir. Bu sahədə olan idmançılar fiziki və mənəvi çətinliklərlə üzləşirlər. Bu səbəbdən də pauerliftingçilərdə ruh yüksəkliyi önəmlidir. İnanıram ki, idmançılarımız bütün çətinliklərin öhdəsindən uğurla gəlirlər. Mən də sizə lazımı dəstəyi göstərəcəyəm”.

Azər Əliyev Tokio 2020 XVI Yay Paralimpiya Oyunlarında komandamızın medal qazanacağına ümid etdiyini bildirib və idmançılarımıza qarşıdakı yarışlarda uğurlar arzulayıb.

Azərbaycan badmintonçusu Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində keçirilən beynəlxalq turnirdə bürünc medal qazanıb.

“Uganda International 2019” turnirində ölkəmizi Ezmi Qovimuramadhoni təmsil edib. Mübarizəyə əsas mərhələdən start verən təmsilçimiz ilk görüşdə Uqanda badmintonçusu Fred Kirabo üzərində 2:0 (21:11, 21:13) hesabı qələbə qazanıb. O, səkkizdəbir finalda Misir təmsilçisi Adham Hatem Elcamalı da hər iki setdə məğlubiyyətə uğradıb - 21:19, 21:18. B a d m i n t o n ç u m u z

Badmintonçumuz bürünc mükafatla kifayətlənib

dördübir finalda hindistanlı Siddhart ilə qarşılaşıb. Görgin idman mübarizəsi şəraitində keçən qarşılaşma Ezmi Qovimuramadhoninin 2:1 (20:22, 21:17, 21:6) hesabı qələbəsi ilə başa

çatıb. Yarımfinalda yüksəlməklə turnirin ən azı bürünc medalını təmin edən idmançımız bu mərhələdə Hindistan badmintonçusu Rahul Bharadvaca 1:2 (21:17, 13:21,15:21) hesabı ilə udub.

ölümündən bir il əvvəl “Şöhrət ordeni” ilə təltif olunub.

“Neftçi”yə sədaqətini heç vaxt itirməyən “9 nömrə” azarkeşlərimizin yaddaşında əbədi olaraq qalacaq. Allah rəhmət eləsin!

Xocalı faciəsi - qan yaddaşımızdır

Xalqımız əsrlərdir zorla cəlb edildiyi bəladan qurtula bilmir. Bu xalq illərdir axşamlarının harda düşdüyünü, sabahlarının nə zaman açıldığını unudub. 1988-ci ildən bugüncə qədr Ermənistan beynəlxalq qanunları və müharibə şərtlərini pozaraq işğal etdiyi ərazilərimizdə yerli əhaliyə amansız divan tutub, qətləmin yaradıb. Azərbaycanın ən bərkətlili torpaqlarında, təbiəti göz oxşayan yurd yerlərində təəssüf ki, xain xislətli türk düşməni ermənilər məskunlaşdı. Belə yurd yerlərindən biri də Qarabağdır. Azərbaycanın dilbər guşələrindən birində, Qarabağın Dağlıq hissəsində Xocalı adlı bir yaşayış məskəni vardır. Əsrlərin dərinliklərindən gəlirdi onun səsi. Neçə-neçə arxeoloji qazıntılar nəticəsində 6000 il bundan əvvəl aparıb çıxaran sübutlar, dəlillər aşkara çıxarılmışdır.

Xocalı öz abidələrinin növləri, onların xarakterik xüsusiyyətləri və maddi-mədəniyyət qalıqlarının zənginliyi etibarilə hələ keçən əsrdən dünya alimlərinin diqqətini cəlb etmişdir. Bu abidələrlə Alman arxeoloqu E.Resler, rus şərqşünası M.Xankov, ingilis F. Bayer, fransız A.Berje və başqaları tanış olmuş və oradan tapdıqları əşyaları öz ölkələrinə apararaq, ayrı-ayrı muzeyləri bəzəməyə çalışmışlar. Təəssüf hissi ilə deməliyə ki, 1992-ci ilin fevralında erməni və rus ordusunun birləşmiş qoşunları Xocalı əhalisinə vəhşicəsinə qırarkən, hərbi texnika ilə genosidin ön iyərə mərhələsi olan izi məhv etməyə kimi mənfur bir əmələ əl atmış və bəşəriyyət üçün nadir abidələr toplusu olan Xocalı abidələrini dağıtmışlar.

Azərbaycan alimləri tərəfindən Xocalı abidələrinin tədqiqinə 1920-ci illərdə başlanmışdır. Burada ilkin tədqiqat işləri aparmış Azərbaycanın görkəmli alimi Ə.Ələkbərov Xocalı abidələri kompleksini Azərbaycan abidələri haqqında təsvir edərək əldə etmək üçün açar adlandırmışdır. Xocalı abidələri içərisində nadir yadigarlardan biri də kromleklərdir. Kromleklər dairəvi düzülüşlü bir neçə dik və onların üzərinə qoyulmuş bir ədəd köndələn daşdan ibarətdir. Yenə də ibtidai dini əqidənin məhsulu olan bu abidə dindarlar arasında axirət evi adlanır.

Nəhayət göstərməliyik ki, Azərbaycanda ən qədim yazı da məhz Qarabağda aşkar edilmişdir. Xocalıda tədqiq olunan 11 sayılı kurqandan üzərində mixi yazısı olan bir ədəd kiçik muncuq tapılmışdır. Akademik İ.L.Meşşaninov müəyyən etmişdir ki, bu muncuğun üzərində eramızdan əvvəl VIII əsrdə yaşamış Assuriya çarının adı yazılmışdır. Bu yazı təkcə Qarabağın deyil, eləcə də bütün Azərbaycanın siyasi tarixinin öyrənilməsində böyük əhəmiyyətə malikdir.

1992-ci ilin fevralında gecə erməni və rus ordusunun birləşmiş qoşunları tarixi yaşadan, keşik çəkən Xocalı

əhalisinə vəhşicəsinə divan tutublar. XX əsrdə Xocalı faciəsindən əvvəl iki yaşayış məntəqəsi eyni aqibətə uğramış, eyni metodla yer üzündən silinmiş, sakinləri məhv edilmişdir. Bunlardan birincisi Belarusun Xatın kəndidir. 1941-ci ildə nasistlər Xatın kəndini tamamilə yandırmış, dinc sakinləri soyuqqanlıqla məhv etmişlər. Buna bənzər ikinci hadisə Vyetnam müharibəsi zamanı baş verib. Yankilər Sonqmi kəndini və sakinlərini partizanlara dəstək vermək bəhanəsi ilə böyük-dən-küçüyü qədr bütünlüklə məhv etmişlər.

Bu iki hadisə müharibə tarixinə dinc əhalinin soyqırımı olaraq daxil olmuş və bütün dünyada geniş əks-səda doğurmuşdur. Lakin onlar Xocalı faciəsi ilə müqayisə oluna bilməz. Bu iki kənd olsa-olsa, Xocalıdan əvvəl viran edilən, sakinləri qətl edilən beş Azərbaycan kəndi - Bağanis-Ayrıntı, Kərkicahan, Meşəli, Cəmili və Malıbəyli ilə müqayisə edilə bilər. Çünki dünya tarixində tayı-bərabəri olmayan Xocalı soyqırımı miqyasına və böyüklüyünə görə onların hamısından daha dəhşətli, daha müdhişdir.

1990-cı ilin qanlı Yanvar hadisələrindən sonra Azərbaycan xalqı 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə tarixə ən dəhşətli faciələrdən biri kimi daxil olmuş Xocalı soyqırımının şahidi oldu. Xocalıya qədər Kərkicahan dağıldı. Malıbəyli, Meşəli, Quşçular, Daşaltı viran qoyuldu. Ölənlərin, itənlərin sayı qat-qat çoxaldı, lakin o vaxt Azərbaycan dövlətinin başında duranların tükü belə tərpənmədi. Ataların bir misali var: "Arxalı köpək qurd basar". Özlərinin Rusiya kimi arxası olduğunu gören ermənilər dünya tarixində misli olmayan növbəti cinayəti hazırladılar.

Fevralın 25-dən 26-na keçən gecə keçmiş SSRİ-nin 4-cü ordusunun 23-cü diviziyasına daxil olan 366-cı alayın 10 tankı, 16 zirehli transportyoru, 9 piyadaların döyüş maşını və xeçli canlı qüvvəsi ilə Xocalını mühasirəyə aldı. Erməni faşistləri döyüş tanklarının və transportyorların köməyi ilə şəhərə soxularaq, onu tamamilə yandırdılar. Ağzın düşmənin bununla kifayətlənmədi. Yüzlərlə qocanın, qadının, uşağın meyiti yollarda qaldı. Bu faciə nəticəsində 613 nəfər şəhid oldu. - onlardan 63 nəfəri uşaq, 106 nəfəri qadın, 70 nəfəri qocadır. Bu faciədə 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi, 130 uşaq valideynlərindən birini itirdi. 487 nəfər yaralanmışdır ki, onlardan 76 nəfəri uşaq idi. 1275 nəfər əsir götürülüb, 203 nəfər itkin düşüb. İtkin düşənlərdən 22 nəfəri uşaq (8 nəfər qız), 42 nəfəri isə qocalar idi. Hadisələri ilk olaraq videolentə olan jurnalist Çingiz Mustafayev qeyd edirdi ki, "öldürülənlər içərisində 2 yaşından 15 yaşına qədər olan uşaqlar əksəriyyət təşkil edirdi".

Sağ qalan 6 minə yaxın Xocalı sakini respublikanın 50-yə yaxın şəhər və

rayonlarında qaçqın statusu altında yaşamağa məcbur oldu, öz vətənlərində tələfinə məcburi köçkün həyatı yaşamaq yazıldı. Bundan başqa şəhərdə olan dövlət və şəxsi əmlak talan edilərək yandırıldı və dövlətə külli miqdarda ziyan vuruldu.

Erməni silahlı dəstələri və 366-cı motoatıcı alayın şəxsi heyəti Azərbaycanın yaşayış məntəqələrinin atəşə tutulmasında iştirak etmiş üzvləri Xocalı şəhərində törədilmiş vandalizmin əsas cinayətkarlarıdır. Məlumatla görə, Xocalı ərazisində, daha dəqiq desək, Xanabadla Daşbulaq kəndləri arasında ilk soyqır "ölüm ocaqları" 1992-ci il fevralın 28-i saat 14.00-da salınıb. Birinci dəfə 46 meyit yandırılıb. Ertəsi gündə 28 uşaq və hamilə qadının meyitlərinə ocaq qalanıb. 1988-ci ildən 1989-cu ilədək Çuvaşyanın Çeboksan şəhərində, Çapayev qəsəbəsində yaşayan və V.İ.Çapayev adına hərbi zavod dəftərxanasında çalışan, ixtisasca filoloq olan Akop Arakilov (Bu zavod Dağlıq Qarabağ istiqamətində erməni hərbi terrorçu birləşmələrinə "Alazan" raketləri satmaq məqsədilə təşkil edilmişdir. 1998-ci ildə Parisdə dərc etdirdiyi "Qarabağ qeydləri..." kitabında yazır: "...Meyitləri yandırmaq haqqında təsəvvürüm yox idi. Mən zavodda işləyərkən, yanıma gələnlər danışdırlar ki, Xocalıda ölənlər üçün qəbiristanlıq deyilən ərazi yoxdur... Dəfn olunmuş adamları gecə qaçqınları və itlər eşib çıxarırdılar. Hərbi hakim Smbat Mirzoyanın tapşırığı ilə meyitlərin yığılıb yandırılması qərara alındı... Mən "Alazan" üçün zavoda gələndə zabitə sual verdim: "Bəs yaralıları? Bəs əsirləri?" Zabit Çebotaryan adlı ellim mənə anladı ki, yaralıları da öldürülmədən tonqallara atılır. Bundan sonra mən daha zavodda qala bilmədim... Erməniləri və Ermənistanı, Dağlıq Qarabağı bir daha görməmək üçün oranı tərk etdim...".

Xocalı soyqırımında iştirak etmiş ermənilərin və onların köməkçilərinin hərəkətləri insan haqlarının kobud pozulması, beynəlxalq hüquqi aktlara - Cenevrə konvensiyasına, Ümumdünya İnsan Haqları Bəyannaməsinə, vətəndaş və siyasi hüquqlar barədə Beynəlxalq Sazişə, Fövqəladə vəziyyətlərdə və hərbi münaqişələrdə zamanı qadınların və uşaqların müdafiəsi Bəyannaməsinə, həyasızcasına məhəl qoyulmamasıdır.

Xocalı sakinlərinin, elə bütöv müstəqil Azərbaycanın da ümidlə baxdığı Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin düzgün və müdrik siyasəti nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunacağı gün uzaqda deyil. İnandırmaq ki, şəhidlərimizin qanı yerə qalmaqacaq!

*Dilqəm Quliyev,
pedaqogika üzrə elmlər doktoru,
professor*

Qadın güləşçilərimiz Türkiyədə təlim-məşq keçirlər

Qadın güləşçilərdən ibarət yığmamız Türkiyədə növbəti təlim-məşq toplanışı keçir.

Hazırqlara Ədirmədə start verən millimiz martın 4-dək burada çalışacaq. Baş məşqçi Aslan Ağayev və məşqçi Rövşən Umudovun rəhbərliyi altında heyətdə Türkan Nəsirova, Şahənə Nəzərova (hər ikisi 50 kq), Tatyana Varansova (53 kq), Alyona Kolesnik (57 kq), Tatyana Omelçenko, Elmira Qəmbərova (hər ikisi 62 kq), İrina Nətreba, Elis Manolova (hər ikisi 65 kq), Ceyla Nağızadə (68 kq) və Səbiyə Əliyeva (76 kq) yer alıblar.

Həm fiziki, həm də taktiki-texniki hazırlıq üzərində çalışacaq yığmamız Türkiyə, Monqolistan və Hindistan güləşçiləri ilə birgə toplanış keçir.

Yunanıstanın paytaxtı Afinada 15 yaşadək güləşçilər arasında "Acropolis Cup" keçirilib.

Yarış I-S dərəcəli beynəlxalq hakim Hicran Şərifovun rəhbərliyi ilə həyata keçirilib. Dünya Güləş Birliyi (DGB) bu vəzifəni məhz həmyerlimizə həvalə edib. İki günlük turnirdə güləşin hər 3 növü üzrə mübarizə baş tutub.

Qeyd edək ki, təcrübəli referi Pekin-2008, London-2012 və Rio-2016 Yay Olimpiya Oyunlarında hakimlik edib.

Formula-1

"MotoGP" yeni cəza tətbiq edə bilər

"MotoGP" cəzalar siyahısına yeni cərimə növü əlavə etməyə hazırlaşır. Qayıdan pozmuş yürüşçü motosikletini trasın əsas hissəsinin hüdudlarından kənarında yerləşən və xüsusi nişan qoyulmuş sahədən sürməli olacaq. Bu ideya ilk dəfə Qətər testlərində sınaqdan keçirilib. Motoyürüşçü Valentino Rossinin sözlərinə görə, bu yolla cəzalandırılan yürüşçülər üç saniyədən çox vaxt itirirlər.

Yürüşçülərin ilkin rəyləri müsbətdir. Odu ki, yeni sistem, çox güman, Qətərdə mövsümün açılış məqamında rəsmi olaraq "MotoGP" qaydalarına daxil ediləcək. Bu sistem yürüşçüləri bir mövqə geri atan mövcud praktikanı əvəzləmək üçün işlənilib hazırlanıb. Qayda "MotoGP" mərhələlərinin çoxunda tətbiq ediləcək. Lakin elə traslar var ki, orada xüsusi cəza zonasının yaradılması üçün yer yoxdur.

45 yaşlı Bulye 2010-cu ildən "Renault/Lotus" komandasının rəhbəri vəzifəsində çalışıb. Komanda həmin illərdə pilot Kimi Rəykkönenin səyi ilə iki Qran-Pri qazanıb. 2014-cü ildə "McLaren"-in başçısı olan Erik Otən ilin iyulunda - mövsümə uğursuz başlayan Böyük Britaniya komandasının rəhbərlikdə dəyişikliyə aparması nəticəsində vəzifəsindən ayrılıb.

Mayın 17-dən 19-dək Hollandiyanın Zandfort şəhərində "Jumbo Racing Days" ənənəvi avtomobil idmanı festivalı keçiriləcək. Maks Ferstappen bu festival çərçivəsində "Red Bull Racing" bolidinin sükanı arxasında nümunəvi yürüşləri yerinə yetirəcək. Pilot tamaşaçıları şən və bazar günü əyləndirəcək.

Ötən il olduğu kimi, "Jumbo Racing Days" festivalının keçirilmə dövrü "WTCR" kuzov çempionatının Hollandiya mərhələsi ilə üst-üstə düşür. O vaxt Maks Ferstappen pit-leyndə yalnız qonaq olsa da, tamaşaçıların təkcə şou-çıxışları izləməyəcəyinə şad idi.

"McLaren" komandasının sabiq idman direktoru və "Renault/Lotus"un rəhbəri olmuş Erik Bulye Formula 1 yarışlarının Fransa Qran-Pri mərhələsinin təşkilatçılar komandasında vəzifə alıb.

Bulye yürüşlərinin səfəri qismində çalışacaq, həm də idman və strateji müşavir vəzifələrini icra edəcəkdir. "Fransa Qran-Pri" mərhələsi üçün böyük əhəmiyyət daşıyır və bu iri avtomobil idmanı tədbirinə öz töhfəmi vermək fürsətini səbirsizliklə gözləyirəm", - deyərək Bulye bildirdi.

Yaponiyanın böyüklüyünə görə üçüncü şəhəri sayılan Osakanın meri Formula 1 küçə yarışının burada keçirilməsini istəyir. Merin planına əsasən, "Kral yürüşləri"nin mərhələsi 2025-ci ildə Dünya Sərgisinin keçiriləcəyi yerdə - süni yaradılacaq adada təşkil olunmalıdır.

Şəhər meri Xirofumi Yosimura mətbuat konfransında Osaka Qran-Prisinin Yumesima adasında keçirilməsini çox arzu etdiyini bildirdi.

X.Yosimura adada kazinonun da daxil ediləcəyi oylənə kompleksinin tikintisi layihəsinin kapital qoyuluşuna sponsorlar axtarıb. Bu yürüş Formula 1-in Yaponiyada ilk küçə yürüşü ola bilər. Yaponiya Qran-Prisi hazırda Suzukada keçirilir. Burada 1987-ci ildən 30 mərhələ təşkil edilib.

Ötən il Suzuka Yaponiya Qran-Prisinin 2021-ci ilədək keçirilməsi barədə müqavilənin müddətini artırıb. Beş il bundan əvvəl Kamui Kobayasinin "Caterham"dakı dövründən indiyədək Formula 1 yürüşlərində bir yaponiyalı belə iştirak etməyib.

Dünya Sərgisi 1967-ci ildə Monrealda süni yaradılan Notr-Dam adasında keçirilib. Hazırda həmin adada Kanada Qran-Prisi təşkil edilir. Əbu-Dabi Qran-Prisi də, həmçinin süni yaradılan Yas adasında keçirilir.

DSX rəisi beynəlxalq turnirdə qələbə qazanan idmançılarla görüşüb

Fevralın 25-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev Tehrandə keçirilmiş karate üzrə "Master Cup" beynəlxalq turnirində qələbə qazanan "Sərhədçi" İdman Olimpiya Mərkəzinin idmançıları ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin diqqəti sayəsində Azərbaycan idmanının sürətlə inkişaf etməsi, milli idmançılarımızın Olimpiya Oyunlarında və digər mötəbər idman yarışlarında ölkəmizi yüksək səviyyədə təmsil etmələri, Azərbaycan sərhəddəkilərinin də bu sahəyə töhfə verməyə çalışmaları qeyd olunub.

İdmançıları qazandıqları qələbələr münasibətilə təbrik edən general-polkovnik Elçin Quliyev Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən Zəhra Salmanlının uğurlu çıxışının və vətənpərvərlik nümunəsinin yüksək qiymətləndirilərək hədiyyə

ilə mükafatlandırılmasını Azərbaycan dövlətinin gənc idmançıların inkişafına diqqət və qayğısının növbəti ifadəsi olduğunu xüsusilə vurğulayıb.

"Sərhədçi" İdman Olimpiya Mərkəzinin rəisi, polkovnik E.Mirzəyev mərkəzdə idmanın 26 növü üzrə komandaların fəaliyyət göstərdiyini, gənc idmançıların təkcə fiziki hazırlığına deyil, həmçinin tədrisinə, vətəno məhəbbət ruhunda tərbiyəsinə xüsusilə diqqət yetirildiyini bildirib. O, Tehrandə keçirilən və 1600-dən çox idmançının qatıldığı karate üzrə sonuncu "Master Cup" turnirində ölkəmizi təmsil edən "Sərhədçi" idman klubunun 12 idmançısından 7-sinin qızıl, 3-nün gümüş, 2-sinin bürünc medal qazandıqlarını, komandanızın ümumi hesabda ikinci yeri tutduğunu, idmançılarımızın Ermənistandan olan dörd rəqibini məğlub etdiklərini diqqətlə çatdırıb.

Ən yüksək nəticə ilə Ermənistandan olan rəqibini mütləq

üstünlüklə məğlub edərək turnirin qalibi olmuş 10 yaşlı Zəhra Salmanlının, Elnaz Soltanlının, Ülviyə Rüstəmliyənin və digər idmançılarımızın Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağının Ermənistan bayrağından aşağıda asılmasına dərhal reaksiya vermələri, dövlət bayrağımıza qarşı bu hörmətsizliyin aradan qaldırılmayacağı halda komandanızın turnirdə iştirakdan imtina edəcəyini bildirmələri və nəticədə bu xoşagəlməz halın aradan qaldırılmasının təmsilçilərimizin vətənpərvərliyinin, Vətən sevgisinin göstəricisi, dövləti maraqların müdafiəsinə əsl sərhədçi sədaqətinin ifadəsi olduğu qeyd edilib.

Turnirdə Azərbaycan Respublikasının dövlət himnini 7 dəfə səsləndirən, 12 dəfə dövlət bayrağımızı yüksəldən idmançılar Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi tərəfindən fəxri forman, komandanın məşqçisi Zöhrab Səfərov "Hərbi əməkdaşlıq sahəsində xidmətlərə görə" medalı ilə təltif olunub. Bundan başqa, hər bir idmançıya Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı və sərhədçi bəretili hədiyyə edilib.

Çay süfrəsi arxasında davam etdirilən söhbət zamanı "Sərhədçi" idman klubunun üzvlərinin gələcək planları, iştirak edəcəkləri turnirlər, məşq şəraiti və digər məsələlər müzakirə olunub, gənc idmançılara hərtərəfli dəstəyini göstərilməsi barədə tapşırıqlar verilib.

Yubiley

Azərbaycanda ağırlıqaldırma idman növünün inkişafında xüsusi əməyi olan Şüa Hüseynov 1939-cu il fevralın 27-də Gəncə şəhərində anadan olub. 15 yaşlı orta məktəbi bitirdikdən sonra Gəncə İnşaat Texnikumunda, 1958-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunda, 1962-1967-ci illərdə isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin biologiya fakültəsində təhsil alıb.

Şüa Hüseynov idman sahəsində bir mütəxəssis kimi 1955-ci ildən fəaliyyətə başlayıb və 1969-cu ilə qədər müxtəlif idman cəmiyyətlərində baş məşqçi işləyərək, 15 nəfərdən artıq idman ustası hazırlayıb. Bu illər ərzində o, idmançı kimi də müxtəlif uğurlar qazanıb. Belə ki, 1955-1957-ci illərdə Gəncə, 1958-1965-ci illərdə isə Azərbaycan çempionu olub. Həminin 20-dən artıq respublika rekordu əldə edib. Bacarıqlı ağırlıqaldırma keçmiş SSRİ-nin müxtəlif miqyaslı yarışlarında mükafatalayacaq yerlər tutub. Ağırlıqaldırma üzrə idman ustası olan Şüa Hüseynov 1965-ci ildə keçirilən İran İslam Respublikası və Azərbaycan yığma komandalarının yoldaşlıq görüşündə I yerə layiq görülüb.

1967-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunda (indiki ADBTİA) müəllim, baş müəllim kimi çalışıb. Təcrübəli mütəxəssis 1974-cü ildə elmlər namizədi, alimlik dərəcəsinə, 1980-ci ildə dosent, 1994-cü ildə isə professor adına layiq görülüb. O, 1978-ci ildən ADBTİA-da "Ağır atletika və

Şüa Hüseynovun 80 yaşı tamam olur

sırasında yer alıb. 1967-ci ildə keçmiş SSRİ Xalqları Spartakiadasında Azərbaycan komandası XVII yerə çıxdığı halda, 1986-cı ildə keçirilən analoji yarışda komandamız VI yerə tutub. Həmin spartakiadada 2 ağırlıqaldırmaçı - Hafis Süleymanov və Rizvan Həsənov bürünc medala layiq görülüblər. Qeyd edək ki, Hafiz Süleymanov 1989-cu ildə SSRİ, Avropa və dünya çempionu titullarını qazanıb.

Ölkəmizdə idmanın inkişafında və pedaqoji kadrların hazırlanmasında xüsusi nailiyyətlərinə görə, Şüa Hüseynova Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Bədən Tərbiyəsi və İdman Xadimi adı verilib.

1991-ci ildən Milli Olimpiya Komitəsinin üzvü seçilən Şüa müəllim 50-dən çox elmi əsərin müəllifidir. Bu əsərlərdən bir qismi tədris və tədris-metodiki vəsaitdir. Dəyərli əsərlərin müəllifi olan professor Ş.Hüseynov Əməkdar müəllim fəxri adını daşıyır. Respublikamızın idman mütəxəssisləri məhz bu əsərlərdən istifadə edirlər.

2001-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin Fərmamı ilə Şüa Hüseynov "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub.

Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyası Şüa Hüseynovu 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik edir, ona uzun ömür, cəsarətli azuylar!

Komandanızın Kəmərlə sınağı uğurla başa çatıb

Türkiyənin Kəmərlə şəhərində xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlar arasında stolüstü tennis üzrə beynəlxalq turnir keçirilib. Türkiyə, Azərbaycan və Kiprdən 600-dək idmançının qatıldığı yarışlarda ölkəmizi "Autizmli" İdman Klubu İctimai Birliyinin (İKİB) komandası təmsil edib. "Autizmli" İKİB-in sədri Elnur Məmmədovdan al-

dığımız məlumatda bildirilir ki, turnirdə uğurla çıxış edən komandanızın üzvləri Nicat Həmidov qızıl, Rza Bayramov və Xaqan Əliyev gümüş, Kamal Bayramov bürünc medal qazandıqlarını, klubun atletika komandası apreldə Antalyada keçiriləcək beynəlxalq turnirdə çıxış edəcək.

Qeyd edək ki, klubda stolüstü tennis, atletika, velosiped idmanı, üzgüçülük üzrə bölmələr fəaliyyət göstərir. Bu yaxınlarda isə "Autizmli" futbol klubu yaradılıb.

Yüksək Liqada fantastik hesab

Futzal üzrə Yüksək Liqanın XIX turunun sonuncu matçı EKOL-un qələbəsi ilə yanaşı, 42 və daha çox qolun vurulduğu oyun kimi də yadda qalıb. Cari mövsümdə ən çox qolun vurulduğu və fərqi qeydə alındığı matç çempionatlar tarixinin üçüncü ən məhsuldar qarşılaşmasıdır. Belə ki, ən çox qolun vurulduğu oyun 2010/2011-ci il mövsümündə olub. "Araz"-Azcolab" dueli 54:4 hesabı ilə yekunlaşıb. Görüşdə ümumilikdə 58 qol vurulub. İkinci yerdə isə EKOL- "Saray" qarşılaşması yer alır. 2009/2010-cu il mövsümündə keçirilən matç 57:0 hesabı ilə birincilərin xeyrinə başa çatıb. Bu oyun məhsuldarlığa görə ikinci, fərqi görə isə birinci yerdə qərarlaşıb.

EKOL- "Liman" oyununda isə 42 qol vurulub. EKOL-un 38 qoluna "Liman" 4 dəfə qarşılıq verib. Yeri gəlmişkən, hazırkı çempionatın arxada qalan oyunlarının heç birində 34 top fərqi qeydə alınmayıb. Onu da qeyd edək ki, 34 top fərqi qələbə çempionatlar tarixində 10-cu sıradadır. Ən fərqi hesab isə elə EKOL-a məxsusdur - 57 top.

Fevralın 20-22-də Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) işçilərinin Həmkarlar İttifaqı və idman-sağlamlıq klubunun birgə təşkilatçılığı ilə nazirliyin qurumları arasında çoxnövçülük idmanı üzrə çempionat keçirilib. Respublika Olimpiya Mərkəzində təşkil olunan tədbirdə çıxış edən Fövqəladə Hallar Nazirliyi işçilərinin Həmkarlar İttifaqının sədri Mehman İsmayilov əvvəlcə Xocalı soyqırımına bağlı həqiqətlərdən söhbət açıb, 27 il bundan əvvəl erməni vandallarının xalqımıza qarşı törətdikləri dəhşətli faciə-

Çoxnövçülük idmanı üzrə çempionata yekun vurulub

nin heç bir zaman yaddaşlardan silinməyəcəyini bildirib.

Sonra Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla anılıb. Ümumilikdə çempionatda 16 komandanın 70-ə yaxın idmançı iştirak edib. Yüz və min metr məsafəyə qaçış, hündürlüyə, uzununa tullanma və nüvəitələmə növlərində yarışan idmançılar həm şəxsi, həm də komanda hesabında mübarizə aparıblar.

Tofiq Əliyevin baş hakim ol-

duğu çempionatda komanda hesabında birinci yeri FHN-in Dövlət Yanğından Mühafizə Xidməti, ikinci yeri FHN-in Akademiyası, üçüncü yeri isə Kiçik Həcmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasetmə Dövlət Xidmətinin komandası tutub.

Şəxsi göstəricilərə görə isə birinci yeri Pərviz Babayev (Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidməti), ikinci yeri Saleh Qurbanov (Qarabağ Regional Mərkəzi), üçüncü yeri İsmayıl Qurbanzadə (Mülki

Müdafiə Qoşunları) layiq görüldü.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin İdman-sağlamlıq klubunun rəisi, polkovnik Füzuli Musayev tədbirdə çıxış edərək bu yarışlarda ötən illərlə müqayisədə daha yüksək nəticələr əldə olunduğunu diqqətlə çatdırıb.

Sonda komanda və şəxsi hesabla görə qalib gələn idmançılar diplom, kubok, medal və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıblar.

Yeniyyətə karateçilərimiz beynəlxalq turnirdə uğurla çıxış ediblər

İrənin Astara şəhərində kyokuşin karate üzrə beynəlxalq turnir keçirilib. IV Beynəlxalq Karate Festivalında Azərbaycandan 90-dək idmançı medal uğrunda mübarizə aparıb.

Karate üzrə 7 qat dünya, 6 qat Avropa çempionu, Əməkdar məşqçi Siyavuş Bayramovun çalışdırdığı "Araz", "Fortuna" və "Vətən" idman klublarının təmsilçiləri yarışları uğurla başa vurublar. Məşqçinin "Olimpiya dünyası" qəzetinə verdiyi məlumatla görə, onun yetirmələri vətəno 10 medalla qayıdıblar. Belə ki, "Vətən"

İdman Klubunun təmsilçiləri yarışlarda 2 qızıl, 1 gümüş və 1 bürünc medal qazandıqlarını, qızıl medalı komandanıza karate yarışlarında Xasay Məhərrəmov (10-11 yaşlılar arasında) və katada Əli Məmmədli (10-13 yaş) qazandırdı. Rza Maqsudlu (6-7 yaş) gümüş, İdris Məmmədov (8-9 yaş) isə bürünc medala layiq görülüb.

"Fortuna" İdman Klubunun idmançıları ümumilikdə, 3 (2 qızıl, 1 bürünc) medala sahib olublar. Rza Rza-zadə (16-17 yaş) və Turan Cəbraylov (12-13 yaş) bütün rəqiblərini qabaqlayaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsində qərar tutublar. Nihat Əfəndi (12-13 yaş) isə yarışları 3-cü yerdə başa vurub.

"Araz" İdman Klubunun idmançıları isə yarışları 3 medalla başa vurublar. Birinci olmağı bu klubun təmsilçilərindən Ülvi Quliyev (14-15 yaş) bacarıb. Onun komanda yoldaşları Azər Qasımov (10-11 yaş) və Fəzail Məcidov (14-15 yaş) isə bürünc medala layiq görüldüblər.

Qarşıda yeniyyətə karateçilərimizi mart ayında Bakıda karatenin 40 illiyi münasibətilə keçiriləcək Baku-Open beynəlxalq turniri gözləyir.

Hakimlərimiz FİNA rəsmiləri siyahısında

Azərbaycan Üzgüçülük Federasiyasının (AÜF) tarixində ilk dəfə olaraq 2 hakimimiz rəsmi məktəb təməlinə beynəlxalq hakim adını alıblar.

Makedoniyanın Skopye şəhərində Beynəlxalq Su İdman Növləri Federasiyasının (FİNA) təşkil etdiyi beynəlxalq hakimlik məktəbində ölkəmizi AÜF-in vitse-prezidenti Elçin Həsənov və üzgüçülük üzrə milli komandanın baş məşqçisi Rəşad Əbdürəhmanov təmsil ediblər.

Təmsilçilərimiz iki gün davam edən nəzəri və praktiki tədbirin sonunda imtahan verərək yüksək bal qazanıb və AÜF-in tarixində ilk dəfə olaraq rəsmi məktəb təməlinə beynəlxalq hakim adını alıblar.

E.Həsənov və R.Əbdürəhmanovun adı 2019-2022-ci illərdə FİNA rəsmiləri siyahısına salınıb.

"Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı"

Hər bir xalq, dövləti dünyada tanıdan milli mənəvi dəyərlər var: musiqi, ədəbiyyat, tarix və sair. İdman da bu dəyərlər sırasındadır. Təsadüfi deyildir ki, bu gün beynəlxalq aləmdə müxtəlif sahələrdə fərqlənən ölkələr həm də idmanda öz sözlərini deməyi bacarırlar.

Heç kəsə sirr deyil ki, Azərbaycanda da idmanın və bədəni tərbiyəsinin inkişafı dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. Əldə edilən nailiyyətlər, mötəbər yarışlara uğurlu ev sahibliyi göstərir ki, ölkəmizdə idman yüksək səviyyədə inkişaf edir. Bu, həm də idmanın tarixi ənənəsindən xəbər verir.

Hələ "Kitabi-Dədə Qorqud", "Koroğlu" dastanında, habelə digər ədəbiyyat nümunələrində igidlərimizin at çapmaları, qılınc oynatmaları ustalıqla təsvir olunub. Həmin əsərlərdə qadın və kişi fərq qoyulmur. Qadınlarımız da lazım gəldikcə kişilərlə bərabər vuruşur, döyüşlərə gedirlər. II Kirin başını kəsən mürd Tomris, Ağqoyunlu dövlətinin yaranmasında və formalaşmasında böyük xidmətləri olan, ilk diplomat qadınımız Sara xatun və digərləri çoxlarına məlumdur. Onlar dəfələrlə sübut ediblər ki, doğrudan da, aslanın erkəyi dişisi olmaz.

Elə isə bir sual ortaya çıxır. Nə üçün müsir dövrimizdə qadınların idmanla məşğul olmalarına birmənalı yanaşılırmı, hətta buna görə bəzən onlar qınaq obyektinə çevrilir? Axı bizim Zəmfira Meftaxetdinova, Zülfiyyə Hüseynova, Kifayət Qasımova, Aynur Sofiyeva, Ramilə Kaşayeva (Yusubova), İlahə Qasımova və başqaları kimi müxtəlif idman növlərində yüksək nəticələr qazanıb, uğurları ilə gənclərimizə örnək olan xanım idmançılarımız var.

Gərək hər zaman sağlamlığın qayğısına qalasan

Statistikalara fikir versək görərik ki, bu gün ölkəmizdə idmanla məşğul olan qadınlar kişilərə nisbətən dəfələrlə azdır. Bu xoşagəlməz halla bağlı olaraq müxtəlif səbəblər göstərilir.

Düşünülür ki, idman qadınları kobudlaşdırır. Hətta idmanın qadın orqanizmi üçün ziyanlı olduğunu da israr edənərlər də var. Əsas odur ki, qızlar da idmanla sərbəst məşğul ola bilsinlər. Həvəskar və ya peşəkar şəkildə olmasından asılı olmayaraq bu və ya digər idman növünün sirlərinə yiyələnmək onlar üçün çox lazımdır. İdman bədəni gücləndirir, qan-damar sisteminin, ürəyin normal işini təmin edir. İkinci bir tərəfdən asudə vaxtın səmərəli keçirilməsinə şərait yaradır. Hansı idman növü ilə məşğul olmağın o qədər də fərqi yoxdur. Əsas odur ki, həvəs olsun. Döyüş idman növləri ilə məşğul olmaq zərifi cins nümayəndələri üçün heç də qorxulu deyil. Əksinə, bu kimi idman növləri artıq çəkiddən tez bir zamanda azad olmağa yardım edir, qızlarda özünəinam hissi aşılayır. Beləliklə, onlar nöinki idmanda, digər sahələrdə də daha inamlı addımlar atırlar.

Əksəriyyət düşünür ki, idman bölmələrində məşq etmək zərifi cins nümayəndələrini kobudlaşdırır. Qərbdə ki, adətən valideynlər, xüsusilə atalar bu fikri təsdiqləyirlər. Aparılan araşdırmalara görə "kobudlaşma" deyilən hal sadəcə özölələrin inkişafıdır. Bildiyimiz kimi, hər insan bədəninin müxtəlif nahiyələrində

özölələr yerləşir. İnsan passiv həyat tərzi keçirəndə, hərəkət etməyəndə, həmin özölələr də "yadır" və bəzən də inkişafdan qalır. Təsadüfi deyil ki, adətən oğlanlar qızlara nisbətən cüssəli, hündür boy olurlar. Çünki oğlanlar hərəkətə daha çox meyillidirlər. Hələ kiçik yaşlarında qızlar evlərində gəlinciklə oynayan oğlanlar həyatda qaçdı-tutdu, gızlonça oynayırlar. Bir sözlə idmanla məşğul olan zaman özölələr inkişaf edir. Bu da zahiri görkəmdə müəyyən fərqlərə müşahidə olunur. Məsələn çiyin özölələri böyüdükcə, çiyinlərarası məsafə də enli olur. Bu, qətiyyəni kobudlaşma deyil, əksinə, sağlamlığın göstəricisidir. Gərək sağlamlığın qayğısına qalasan. Əks halda ciddi problemlər yarana bilər. Müasir zamanda öz sağlamlığına və bədən quruluşuna biganə qalmayan qadınlar bəzən bodibildinq (fitnes) böyük maraq göstərirlər. Lakin bu, heç də birmənalı qarşılıqlıdır. Qadın öz incəliyini qorumağı da bacarmalıdır. Belə ki, bodibildinq bədəni bərkidir və həddən artıq özöləli bədəni ona kobud görkəm verir. Kişilərlə müqayisədə qadınların bu növə maraq göstərməsi onların sağlamlığında fəsadlar törədə bilər. Çünki qadınlar üçün ciddi nəticələrə nail olmaq daha çətindir. Qadınların qanında testosteronun səviyyəsi kişilərlə müqayisədə 25 dəfə azdır və bu da özölələrin müqayisə ediləməsi deməkdir.

Gigiyena normalarına əməl olunması ən vacib amildir

Müxtəlif dövrlərdə qadınların ideal bədən quruluşu, onların idmana yönəldilməsi barədə tozadlı fikirlər səsləndirilib. Məsələn XIX əsrdə kök və bir qədər

güclü qadınların bədən quruluşu ideal hesab edilirdisə, XXI əsrin əvvəlində bu, özünü artıq bədən quruluşu ilə əvəz etməyə başladı. Təbii ki, bu cür bədən quruluşu anadangəlmə olmur: bunun üçün uzun müddət və səy çəşməyə lazımdır. Qidalanmaya nəzarət etmək, müntəzəm şəkildə idmanla məşğul olmaq vacib şərtədir. Qəribə təsəvvürdə qadın idmana cəlb bu cür təzahür olunur: "Hər şey qadın öz ölümdür". Avropa mütəxəssisləri belə hesab edirlər ki, qadınlar idmanla məşğul olmaqla həm özlərini kobudlaşdırırlar, həm də zahiri görkəmlərini gözəlləşdirə bilərlər.

Qərbdə güc tələb edən qadın idmanı hələ ötən əsrin ortalarından tətbiq edilməyə başlayıb. Qadınların bir çoxu bədən quruluşunu müxtəlif idman növləri ilə "nizamlamağa" tənqidi yanaşırlar. Onlar üçün aerobika ilə məşğul olmaq,

qaçışa üstünlük vermək, ön cəsarətli idman hesab edilən bodibildinqlə məşğul olmaq orqanizmə zərərdir. Lakin həkimlər özölələri möhkəmləndirmək üçün böyük çəki ilə işləmək lazım olduğunu vacib bilərəklər qeyd edirlər ki, həm kişilər, həm də qadınlar eyni məşğələni yerinə yetirə bilərlər. Onların orqanizmlərində gedən kimyevi proseslər isə fərqlənir. Belə olan halda qadın özölələri həcmində görə bəzən kişi özölələrindən geri qalacaq, lakin eyni sağlamlıq mahiyyətini itirməyəcək. Ona görə həkimlər qadınların fitnes və ya ağırlıqlıqaldırma ilə məşğul olmasından öncə bunlara riayət etmələrini vacib bilirlər:

- məşqə tələsmədən başlamaq, böyük yüklərdən (ağırlıqlardan) istifadə etməmək;
- bədənin yüklərə necə reaksiya verdiyini hiss etmək;
- məşq edərkən nəyin necə edildiyini yadda saxlamaq;
- ağır məşqlərə girməmək;
- düzgün nəfəs almağı öyrənmək, əsas tapşırıqları mənimsəmək və onları düzgün yerinə yetirməyə çalışmaq;
- məşğələlərə trenajorlardan başlamaq, onların köməyi ilə əsas texnikanı mənimsəmək asan olacaq.

Qorxu ilə ehtiyatlılığı təmin etməyi eyniləşdirmək düzgün deyil

Etiraf etmək lazımdır ki, idmanda zədə əməli qaçılmazdır. Bəzi qızlar da elə bu səbəbdən təkmübarizlik idman növlərindən uzaq durmağa çalışır, daha təhlükəsiz idman növü hesab edilən gimnastika ilə məşğul olmağa üstünlük verirlər. Zədələrdən qorxmaq lazımdır deyil. Qorxu ilə ehtiyatlılığı, təhlükəsizliyi təmin etməyi eyniləşdirmək düzgün deyil. Hətta belə bir misal da var ki, qorxan gözə çöp düşür. Məşqdə müəllim nəzarəti altında olan idmançı heç bir ciddi zədə ala bilməz. Ən pis halda əli, ayağı yüngül burxula bilər. Doğrudur ki, idmanda

ciddi zədələr də olur. Ancaq bu, artıq peşəkar idmanda, xüsusən isə yarış vaxtı olur. Peşəkar idmanla məşğul olmaq istəyənlər gərək əvvəlcədən bunu nəzərə alsınlar. Lakin vurğulanmalıdır ki, peşəkar idmanla məşğul olmaq şərt deyil. Əsas odur ki, özölələr inkişaf etsin, qamət düzəlsin, sağlam həyat tərzi formalaşsın. Bəzən görürsən ki, şagirdlər belələrini öyərək gözirlər. Çünki idmanla məşğul olurlar. İdmanla məşğul olan, müəyyən hərəkətləri yerinə yetirən uşaq, yeniyetmə və ya gənc heç vaxt belini öyərək gözməz. Bəzilərinin çəkiliəri, boyları yaşları ilə mütənasib olmur. Bu, bir çox hallarda irsən keçmə deyil, sonradan düzəldilməsi mümkün olur. Bəstəboyluların basketbolla, voleybolla, üzgüçülükə məşğul olmaları məsləhət görülür. Kök uşaqlar isə gün ərzində mütləq bir neçə saat hərəkətdə olmalıdırlar.

Elə bir idman növü yoxdur ki, bədən quruluşuna təsir etməsin

Mütəxəssislər bildirir ki, idmanın insan orqanizminə təsirində qidalanma da mühüm rol oynayır. Məşqdən sonra isə zülal qəbul etmək lazımdır. Xüsusilə güc tələb edən olunan idman növlərində bu cür

olanlara isə cəmiyyətdə həmişə rəğbət var. Həm də üzgüçülüğün o qədər faydaları var ki... Bu idman növü bədəni sağlam edir, immuniteti möhkəmləndirir, sinir sistemini yaxşılaşdırır... Məncə, bədən quruluşunun qayğısına qalmaq istəyən hər kəs, xüsusilə qadınlar üzgüçülükə məşğul olmalıdırlar. Özləri də görəcəklər ki, heç bir mənfi dəyişiklik baş verməyəcək."

bölgüdə imtina etmək orqanizmin normal işinin pozulmasına səbəb ola bilər. Günümüzün reallığı budur ki, gənclər ayaqüstü qidalanırlar. Bu isə nöinki hər kəs, o cümlədən də idmançılar üçün olduqca ziyanlıdır.

Müşahidələr göstərir ki, bədən quruluşunu dəyişmək istəməyən qadınlar rast gəlmək çox çətindir. Əlbəttə ki, söhbət ilk növbədə artıq çəkiddən azad olunmaq gedir. Bunun üçün isə onlar daha çox trenajor, fitnes və üzgüçülük bölmələrinə üz tuturlar. Adıçəkildən idman növlərinin insan orqanizminə faydalı cəhətləri aşağıdakılardır:

- qısa müddətə artıq çəkiddən azad olmaq;
- özələ kütləsinin lokal yolla təkmilləşdirilməsilə uyğun bədən forması əldə etmək;
- orqanizmdə metabolizm prosesini sürətləndirmək;
- qadın bodibildinqinin fəsadlarından qorunmaq;
- ürək-damar fəaliyyətini tənzimləmək;
- özələ kütləsinin tez bir zamanda formaya salmaq.

Elə bir idman növü yoxdur ki, bədən quruluşuna təsir etməsin. Üzgüçülük də bu qəbildəndir. Üzgüçülük digər idman növlərinə nisbətən qadınlar arasında kütləvilik təşkil etsə də, bu idman növünün bədəni kobudlaşdıracağını düşünərək ondan uzaq duranlar da var. Məsələn ilə bağlı üzgüçülük üzrə IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının bürünc mükafatçısı Fatimə Alkərimova ilə həmsöhbət olduq. O, belə hesab edir ki, üzgüçülük bədəni formaya salmaq üçün ən ideal idman növüdür. "Üzgüçülük bədəndəki bütün özölələri işlədən yeganə idman növüdürsə, onun hansı qüsurlarından söhbət gedə bilər? Üzgüçülük bədəni kobudlaşdırır. Əksinə, onu normal formaya salır. Doğrudur ki, üzgüçülükə məşğul olanların çiyinləri enli olur. Ancaq, bəlkə də, normal bədən quruluşu məhz belə olmalıdır. Əminliklə deyə bilərəm ki, çiyinlərin bir az enli olması heç kəsi kobud, çirkin göstərmir. Bu, həmin insanın idmanla məşğul olmasına işarədir. İdmanla məşğul

Hazırda dünyada bütün idman növləri sürətlə inkişaf edir. Əlbəttə, həm kişilər, həm də qadınlar istədikləri idman növü ilə sərbəst şəkildə məşğul ola bilərlər. Müasir dövrimizdə ölkəmizdə az da olsa təkmübarizlik idman növlərinin ilə, o cümlədən güləşin sirlərinə yiyələnmək qızlar var. Onlardan biri də Yeniyetmələrin III Yay Olimpiya Oyunlarının bürünc mükafatçısı Şahənə Nəzərovadır. Şahənə hesab edir ki, idmanla məşğul olmaq cəmiyyətdə inteqrasiya etməyin bir göstəricisidir. "Ölkəmizdə idman günü-gündən inkişaf edir. Bundan yaxşı nə ola bilər ki? Hər gün yeni klublar, cəmiyyətlər fəaliyyətə başlayır. Gərək yaradılan şəraitdən istifadə edəson. Həm də evdə nə qədər oturmaq olar ki? Seviniyəm ki, son illər qızlar da idmana həvəs göstərirlər. Hətta ağırlıqlıqaldırma ilə, boks ilə, güləşlə məşğul olan qadınların da sayı artıb. Bəlkə də, cəmiyyətin tərəqqisi bunu tələb edir. İdman dostluq, yoldaşlıq deməkdir, sülh çarçısıdır. Ona görə də idmanla məşğul olmaq şərtədir. Deyə bilərəm ki, qızlar hansı idman növü ilə məşğul olsunlar. Seçimi insan özü etməlidir. Ancaq güləşlə də məşğul ola bilərlər. Əgər güləş qızları kobudlaşdırsa idi, heç mən də məşğul olmazdım."

Göründüyü kimi, idmanla məşğul olmaq cins fərqi baxmır. Qadın və ya kişi olmasından asılı olmayaraq hər kəs öz sağlamlığının qayğısına qalmalıdır.

Amma gərək yadda saxlayaq ki, qadın etdiyi ağır məşqlər səhvi bağışlamır. Bu da qadında gözəllik yox, kobudluq yaradır ki, bundan da xilas olmaq mümkün deyildir: bədən öz quruluşunu itirir, orqanizmin inkişafında axsamalar yaranır. Yəni ağır idman qadında "dəmir bədən" formalaşdırır. Öz zəngin mədəniyyəti ilə yanaşı, xarici görünüşü ilə digər qadınlardan hər zaman seçilən Azərbaycan xanımlarına kobudluq yox, elə bu incəlik, zərifiyyət yaşayır.

Kənan Novruzov

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap edilir.

Qış Olimpiya oyunlarının tarixi

(əvvəlki ötən saylarımızda)

VI Qış Olimpiya Oyunları

1952 (Oslo)

14-25 fevral

VI Qış Olimpiya Oyunlarında 30 ölkədən 694 idmançı iştirak edirdi.

Proqram

Olimpiadanın proqramında yenidən dəyişikliklər edildi. Qadınlar ilk dəfə 10 km məsafəyə xizək yarışlarında qüvvələrini sınaq etdilər. Proqramda klassik üçnövçülük üzrə dağ xizəyi yarışları da nümayiş etdirildi.

Nəticələr

Norveç 104,5 xalla (16 medal - 7 qızıl, 3 gümüş və 6 bürünc) I, ABŞ 77,5 xalla (11 medal - 4 qızıl, 6 gümüş və 1 bürünc) II, Finlandiya 63 xalla (9 medal - 3 qızıl, 4 gümüş və 2 bürünc) III yerə sahib oldu.

Norveç qış idman növlərinin güclü inkişaf etdiyi ölkə kimi tanınır. Statistik nəticələrə görə, norveçlilər bu vaxta kimi təşkil edilən 5 qış olimpiadasından 3-üdə ən yüksək noticələrə imza atmışdılar. Turleyf Hauq, İvar Ballanqrud və Sonya Heni kimi Norveç təmsilçiləri qış olimpiadası tarixində özünəməxsus idman nailiyyətlərindən olan məşhur idmançılar idi.

Bütün Norveç əhalisi VI Qış Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək 30 ölkənin nümayəndəsini qarşılamağa hazırlaşdı. Oyunların məşəl estafeti üçün maraqlı marşrut xətti hazırlanmışdı. Olimpiya məşəlini məşhur norveçli səyahətçi Fritof Nansenin nəvəsi Egil Nansen alovlandırdı.

Yarımların çətinliyi məqsədə çatmağa mane olmur

Oslo Olimpiya Oyunlarının qəhrəmanı 20 yaşlı Norveç təmsilçisi Yalmar Andersen oldu. 5000 m məsafəyə yarışlarda Ballanqrudun Olimpiya rekordunu təzələyən Andersen 10.000 m məsafədə yarışlarda da eyni nəticəni göstərdi. O, bu yarışların ən güclü stayeri hesab olunurdu. Lakin 1500 m məsafəyə yarışlarda Yalmarın bəxti gətirmədi. Villem Van der Vort 2 dəq. 18 san. noticə göstərərək rəqibini qabaqladı.

Yarımlardan əvvəl güclü qar yağdı. Yürüş yolu birdən-birə ağappaq örtüyə büründü. Sürüşmə ehtimalı get-gedə güclənirdi. Bu da təbii olaraq, idmançıların işini çətinləşdirirdi. Van der Vort həyəcədən tempi itirmişdi. Axırncı dövrdə bəxti gətirən norveçli rəqibini 0, 2 san qabaqlayaraq yarışların qalibi olur.

"Mora Nisse" kim idi?

Xizək yarışlarında 80 idmançı yarışır. Bundan əvvəlki olimpiadada uğurla çıxış edən İsveç idmançıları bu dəfə məğlubiyyətlə üzlaşdılar. Hallqeyr Brendenin göstərdiyi yüksək noticə (1 saat 1 dəq 34 san) qızıl medalla nəticələndi və o, xizək yarışlarında öz ölkəsinə 20 ildən sonra qızıl medal qazandıran idmançı kimi məşhurlaşdı. Brendendən sonra xizək yarışlarındakı qızıl medalları fin idmançıları bölüşdürdülər. 5-ci yeri məşhur İsveç idmançısı "Mora Nisse" ləqəbli Niss Karlson (Mora-xizəyin vətəni, Nisse-əjdaha deməkdir) tutdu.

Mora Nisse 50 km məsafəyə yarışlarda qələbəsinə tam əmin idi. O, nəyin bahasına olursa olsun, ölkəsinə medalsız qoymaq istəmirdi. 35 yaşlı idmançı ancaq və ancaq qələbə haqqında düşünürdü. Bu yarışlarda ümidləri doğrulmayan Karlson yalnız 6-cı yerlə kifayətlənməli oldu. Nissenin ümid etdiyi qızıl medalı Finlandiya idmançısı Veyko Hakulinen qazandı.

3-cü yer uğrunda

Hokkey turnirində Kanada yığma komandası favorit idi. II yerin sahibi ABŞ

təmsilçiləri oldu. Çexoslovakiya və İsveç Olimpiya yığması eyni xal topladığından III yerə layiq ölkənin adı açıqlanmamışdı. Qaydaya görə qalibi müəyyən etmək üçün vurulan və buraxılan şaybaların sayını hesablamaq lazım gəlirdi. Maraqlıdır: şaybaların sayı da eyni (29) idi. Komandaların şaybaya münasibət məsələsi mübahisəli məsələnin həllində axırncı çıxış yolu idi. Nəhayət, Çexoslovakiya

SSRİ idmançıları fəallıq göstərdilər

Qadınlar arasında xizək yarışlarında ilk qızıl medal sovet idmançısı Lyubov Kozurovaya nəşib oldu. 26 yaşlı idmançı bu yarışlarda əla nəticələrə imza ataraq yüksək titula -Olimpiya çempionu adına layiq görülür.

hər üç komandanın (Kanada, ABŞ, SSRİ) hesabında olan xalların sayı bərabərləşirdi. Bu zaman şaybaları saymaq lazım gəlirdi. Kanadalılar qələbə uğrunda inadla mübarizə aparırdılar. İlk dövrdə onlar SSRİ yığma komandasının qapısına 23 ötürmə ilə hücum etdilər. Sovet hokkeyçilərinin hesabında yalnız 10 ötürmə var idi. Kanadalıların güclü hücumlarından müdafiə olunan SSRİ idmançıları

VIII Qış Olimpiya Oyunlarından əvvəl Skvo-Velli şəhərində 11 min tamaşaçı tutan buz stadionu istifadəyə verildi. Skvo-Velli şəhərində qış Olimpiya oyunları tarixində ilk dəfə Olimpiya kondi inşası edildi. Yarışlar elektron-hesablama maşınlarının köməyi ilə idarə olunurdu.

Skvo-Velli-1960 Olimpiadası 1960-ci il fevralın 18-də 15 min tamaşaçının iştirakı ilə açıq elan edildi. "Ağ Olimpiada"nın bayram proqramının Sənərisi məşhur ABŞ kinorejissoru Uolt Disney tərəfindən hazırlanmışdı.

Olimpiadada rəqəbat güclü idi

Skvo-Velli Olimpiadasında rəqəbat çox güclü idi. Sovet idmançıları uğurlu çıxışları ilə keçən yarışlarda əldə etdikləri qələbələrə təsadüfi olmadığını sübuta yetirdilər. ABŞ təmsilçiləri də gözəl oyun nümayiş etdirdilər. Konkisürmə idman növü üzrə fərdi yarışların qalibləri Devid Cenkins və Keral Heysin dueti qış Olimpiya oyunlarının ən gözəl mənzərəsi idi. ABŞ yığmasının hokkey turnirində qələbəsi Olimpiadanın təqvimində maraqlı hadisələrdən biri oldu.

Norveç, İsveç və Finlandiya təmsilçiləri xizək və konki, fransız və avstraliyalılar isə dağ xizəyi yarışlarında yüksək idman ustalığı nümayiş etdirdilər.

Konki yarışlarının qəhrəmanı

Məşhur sovet idmançısı Yevqeni Qrişinin çıxışı Skvo-Velli Olimpiadasının diqqət mərkəzində idi. Konki idmanı növü üzrə dünyanın ən yaxşı sprinteri sayılan Y. Qrişin 4 il əvvəl Kortina D Ampetso Olimpiadasında olduğu kimi VII Qış Olimpiya Oyunlarına yeni dünya və Olimpiya rekordlarına imza atmaq niyyətinə idi.

500 m məsafəyə yarışlarda köhnə Olimpiya rekordunu təkrarlayan SSRİ təmsilçisi ikinci qızıl medalını 1500 m məsafədə qazandı. Yarışların axırncı günü Qrişin yenidən start xəttinə çıxdı: təşkilatçılar 500 m məsafəyə dünya rekord-cusunu müəyyən etmək üçün əlavə yarış keçirməyi qərara almışdılar. Dördqat Olimpiya çempionu Yevqeni Qrişin bu yarışlarda da uğur qazanaraq (39,6 san.) yeni dünya rekorduna imza atdı.

İdmançının özünə ad günü hədiyyəsi

Digər sovet idmançısı (stayer) Viktor Kosiçkinin 5000 m məsafəyə yarışlarda start xəttinə çıxması fevralın 25-nə təsadüf edirdi. Həmin gün Kosiçkinin 22 yaşlı tamam olurdu. İdmançının bu yarışlarda əldə etdiyi qızıl medal həm də özünə ad günü hədiyyəsi idi. İdmançı gümüş medalı ertəsi gün 10 000 m məsafəyə yarışlarda qazandı.

Skvo-Velli şəhərində hər gün səslənən zəng səsləri idmançıları və yarış iştirakçıları təqdimat mərasiminə çağırırdı. Bundan sonra qalib idmançının şəərəfinə təşkil edilən hətənin himni səslənirdi. SSRİ-nin himni gənc idmançı Lidiya Skoblikovanın (Ural) şəərəfinə iki dəfə səsləndi. Sovet idmançısı bu olimpiadada iki dəfə - 1500 və 3000 m məsafəyə yarışlarda -Olimpiya çempionu titulluna layiq görülmüşdü.

Qadınlar arasında 10 km məsafəyə xizək yarışlarında SSRİ təmsilçiləri fərqləndilər. Bu yarışlarda leninqradlı (Sankt-Peterburq) Mariya Qusakova qızıl medalla sahib oldu. Ümumiyyətlə, həmin məsafəyə xizək yarışlarında hər üç yer sovet idmançıları bölüşdürdülər. II yer Lyubov Baranova, III yer isə Radya Eroşina tutdular. Amma sovet idmançıları dağ xizəyi və hokkey yarışlarında müvəffəqiyyətsizliyə uğradılar.

(ardı var)

Səadət Hakiyeva

"Ağ olimpiadanın hərarəti" sərt qışın soyuğuna qarşı

hokkey yığması (2, 61 - 2,53-ə qarşı) VI "Ağ Olimpiada"nın bürünc medalına sahib oldu.

VII Qış Olimpiya Oyunları

1956 (Kortina D Ampetso) 26-yanvar-5 fevral

VII Qış Olimpiya Oyunlarında 32 ölkədən 821 idmançı iştirak edirdi. Kortina D Ampetso Olimpiadası iştirakçı ölkələrin və idmançıların sayına görə yaddaqalan yarışlardan oldu.

Proqram

Proqramda bəzi dəyişikliklər edildi. Kişilər arasında keçirilən 18 km məsafəyə konki yarışları proqramdan çıxarıldı. Bunun əvəzinə proqrama 15 və 30 km məsafəyə xizək yarışları salındı. Xizək idmanının təmsilçiləri ilk dəfə 3 x 5 km məsafəyə estafet yarışlarında qüvvələrini sınaq etdilər.

Nəticələr

Kortina D Ampetso-1956 Olimpiadasının noticələrinə görə mükafatlayıq yerlərə SSRİ, Avstriya və Finlandiya idmançıları layiq görüldülər. Beləliklə, SSRİ yığma komandası 103 xalla I (16 medal-7 qızıl, 3 gümüş və 6 bürünc), Avstriya 66,5 xalla II (14 medal-4 qızıl, 3 gümüş və 4 bürünc), Finlandiya 57 xalla III (7 medal-3 qızıl, 3 gümüş və 1 bürünc) yeri tutdu.

VII Qış Olimpiya Oyunları 1956-cı il yanvar ayının 26-da Kortina D Ampetso-da açıq elan edildi.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən VII "Ağ Olimpiada"nın paytaxtının adı açıqlandıqdan dərhal sonra İtaliyanın kurort şəhəri Kortina D Ampetsoda hazırlıq işlərinə start verildi. Açıqlıq mərasiminə qədər dörd mərtəbəli nəhəng stadion tamaşaçıların və idmançıların ixtiyarına verildi. Fiqurlu konkisürmə və hokkey yarışları bu stadionda keçirilirdi. İstifadəyə verilən "İtaliya" tramplini dünyanın ən möhtəşəm idman komplekslərindən sayılırdı.

Sovet idmançıları kişilər arasında keçirilən xizək yarışlarında da fərqləndilər. Fedor Terentev, Pavel Kolçin, Nikolay Anikin və Vladimir Kuzin (4x10 məsafəyə estafet) komanda yarışlarının qalibi oldular.

Rekordlar bir-birini əvəz edirdi

Konki yarışları yüksək dağ gölü Mizurində keçirilirdi. Yarışlar üçün ideal şərait yaradılmışdı. Buzun keyfiyyəti yüksək səviyyədə idi. Bu yarışlarda sovet idmançısı Yevqeni Qrişinin gözəl oyun nümayiş etdirməsi ölkə və dünya mətbuatında geniş şəkildə işıqlandırıldı. Olimpiadadan əvvəl İtaliya birinciliyi uğrunda keçirilən 500 m məsafəyə yarışlarda 40,2 san noticə göstərən idmançı, VII Qış Olimpiya Oyunlarında da bu məsafəyə yarışlarda eyni nəticəni göstərdi. Xatırladaq ki, 1924-1952-ci illər ərzində təşkil olunan konki yarışlarında dünya rekordunu müəyyən etmək heç bir idmançısı nəşib olmamışdı. SSRİ təmsilçisi Yevqeni Qrişin bu səddi keçməyi bacarmışdı. İstedadlı idmançının nailiyyətləri bununla bitmədi. Belə ki, 1500 m məsafəyə yarışlarda qış Olimpiya oyunları və konki idmanı tarixində qeyri-adi noticə qeydə alınmışdı: Qrişin 2.08, 6 san noticə ilə yeni dünya rekorduna imza atmışdı. Qrişinin noticəsi növbəti qaçışda digər sovet idmançısı Yuri Mixaylov tərəfindən təkrar olundu. Hər iki idmançının nailiyyətləri qızıl medalla mükafatlandırıldı.

5000 m məsafəyə yarışlarda Boris Şişkov qalib gəldi. Sovet idmançıları yalnız 10 000 m məsafəyə yarışlarda fərqlənə bilmədilər. Bu yarışlarda İsveç idmançısı Siqvard Eriksson qalib gəldi.

Qış Olimpiya oyunlarının qəhrəmanı adına 19 yaşlı dağ xizəkçisi (Avstriya) Toni Zayler layiq görüldü.

Kanada yığmasını tar-mar edən dünya, Avropa və Olimpiya çempionu kim idi?

Tamaşaçılar SSRİ-Kanada hokkey matçını səbirsizliklə gözləyirdilər. ABŞ yığma komandasına 1:4 hesabı ilə uzanan Kanada matça xüsusi səylə hazırlaşdı. Əgər kanadalılar bu matçda qalib gəlsəydi,

komandanın qapıçısı Nikolay Puçkova minnətdar olmalı idilər. Puçkov qapını çox gözəl müdafiə edirdi və komandasını dəfələrlə çətin vəziyyətdən qurtarmışdı. İlk dövrənin sonuna yaxın kanadalıların yorulduğu açıq hiss olunurdu.

İkinci dövrə birincidən də gərgin keçdi. Təcrübəli Kanada idmançıların təhlükəli zərbələri qarşısında sovet hokkey məktəbinin yetirmələri inadla və var gücləri ilə mübarizə aparırdılar. Gözlənilən an gəlib çatdı: Yuri Kırlovun ötürdüyü şayba kanadalıların qapısından keçdi. Hesab 1:0 idi.

Fasilədən istifadə edən Kanada idmançıları, meydançaya buz tökməyi tələb etdilər. Kanada yığma komandası fasilədən sonra oyuna kəskin hücumlarla başladı. Lakin Kanada hokkeyçilərinin səyləri əbəs idi. Valentin Kuzinin ötürməsi daha bir qolla noticələndi- 2:0.

Kanada yığma komandasını 2:0 hesabı ilə məğlubiyyətə uğradan SSRİ yığma komandası dünya, Avropa və Olimpiya çempionu titullarına layiq görüldü.

VII Qış Olimpiya Oyunlarında 7 qızıl, 3 gümüş və 6 bürünc medal qazanan sovet idmançıları ən güclü olduqlarını sübuta yetirdilər.

VIII Qış Olimpiya Oyunları

1960 (Skvo-Velli) 18-28 fevral

VIII Qış Olimpiya Oyunlarında 30 ölkədən 665 idmançı iştirak edirdi.

Proqram

Proqramda ilk dəfə biatlon və qadınlar arasında konki yarışları nümayiş etdirildi. Bobsley yarışları proqramdan çıxarıldı.

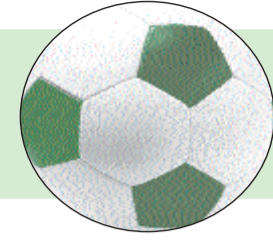
Nəticələr

SSRİ yığma komandası 146,5 xalla I (21 medal-7 qızıl, 5 gümüş və 9 bürünc), ABŞ 62 xalla II (10 medal-3 qızıl, 4 gümüş və 3 bürünc), İsveç 62 xalla III yeri (3 qızıl, 2 gümüş və 2 bürünc) yerə layiq görüldü.

"Ağ Olimpiada"da ilk Olimpiya kəndi

Skvo-Velli (Qadınlar vadisi) Kaliforniyanın şəhəridir. Dəniz səviyyəsindən 1889 metr yüksəklikdə yerləşən vadinin eni 800 metr, uzunluğu isə 3 km-dir.

F U T B O L

Final üçün iki namizəd: Münhen, yoxsa Sankt-Peterburq?

2020-2021 mövsümündə Avropa Liqası, qadınlar arasında Çempionlar Liqası və UEFA Super Kubokunun final oyunlarına ev sahibliyi edəcək ölkələrin adları UEFA İcraiyyə Komitəsinin mayın 29-da Bakıda keçiriləcək iclasında açıqlanacaq.

Bu barədə qitə futbol qurumunun rəsmi saytı məlumat yayıb. Həlledici matçlara ev sahibliyi etmək üçün 7 milli assosiasiya

UEFA-ya müraciət ünvanlayıb.

Gürcüstan (Boris Payçadze adına "Dinamo" stadionu, Tbilisi) və İspaniya (Ramon Sançes Pissuan stadionu, Sevilya) Avroliqanın, Belarus ("Dinamo" stadionu, Minsk), Finlandiya (Olimpiya stadionu, Helsinki), Şimali İrlandiya ("Uindsor Park Milli Futbol Stadionu", Belfast) və Ukrayna, ("Metalist" stadionu, Xarkov)

UEFA Superkubokunun, İsveç ("Qamla Ullevi" stadionu, Qotenburq) isə Qadınlar arasında Çempionlar Liqasının final oyununu qəbul etmək üçün quruma lazımı sənədləri təqdim edib.

Kişilər arasında 2021-ci il Çempionlar Liqasının final oyununun məkanı isə Bakıda açıqlanmayacaq. Qitənin ən nüfuzlu klub turnirinin 2021, 2022 və 2023-cü il finallarına ev sahibliyi etmək istəyən ölkələrin adları UEFA-nın sentyabrda keçiriləcək iclasında müəyyənləşəcək.

Qeyd edək ki, 2021-ci il finalına Almanyanın Münhen şəhərindəki "Alyans Arena" və Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərindəki cinyadlı stadion namizəddir.

Anatoli Banişevskinin 73-cü ildönümü "Amasiya" idman klubunda təntənə ilə qeyd olundu

"Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın tanınmış futbolçusu Anatoli Banişevskinin anadan olması ilə bağlı silsilə turnirlər keçirilir. Belə bir yarış "Amasiya" İdman klubunun stadionunda təşkil edildi. Adı çəkilən idman ocağı

Fevralın 16-23-də Azərbaycan futbolunun ən istedadlı nümayəndələrindən biri olan Anatoli Banişevskinin anadan olmasının 73-cü ildönümü ilə əlaqədar AFFA, Futbol Veteranları İttifaqı və Bakı Kəndlər Futbol

Federasiyasının təşkilatçılığı ilə xatirə turniri keçirilib.

2007-ci il təvəllüdü uşaqlardan ibarət komandaların iştirak etdiyi turnirin final oyununda əvvəl AFFA-nın və "Neftçi" Peşəkar Futbol Klubunun nümayəndələri, təşkilatçılar, veteran futbolçular A.Banişevskinin məzarını ziyarət edib, gül dəstələri qoyublar.

Daha sonra həlledici oyunda "Səbail" və "Sabah" komandaları qarşılaşdı. Qarşılaşmanın əsas vaxtı 1:1 hesabı ilə yekunlaşıb. Oyunsonrası penaltılar seriyasında rəqibini 2:4 hesabı ilə məğlub edən "Sabah" turnirin qalibi olub. Üçüncü yer uğrunda keçirilmiş oyunda isə "Neftçi" "Xəzri" üzərində 5:0 hesablı qələbə qazanıb. Fərid Məcidov ("Neftçi") turnirin ən məhsuldar oyunçusu olub. Babamirzə Mehdiyev ("Sabah") ən yaxşı oyunçu, Aqşin Nəsirov ("Səbail") ən yaxşı qapıcı, İslam Kərimov ("Amasiya" İK) isə ən yaxşı məşqçi seçilib. "Fair-pley" mükafatı Məsum Əliyevə ("Səbail") təqdim olub.

Final oyunu başa çatdıqdan sonra mükafatlandırma mərasimi keçirilib. Qalib komandaya kubok, xatirə medalları və diplomlar təqdim olub.

Tədbir başa çatdıqdan sonra yarışda ən yaxşı məşqçi seçilən, əməkdar məşqçi İslam Kərimov yarışla bağlı fikirlərini "Olimpiya dünyası" qəzeti ilə bölüşdü:

Bu qurum tərəfindən bizə verilən növbəti döyürün təcəssümüdür. "Amasiya" idman klubu uşaq və yeniyetmələrin fiziki və mənəvi sağlamlığını daim prioritet məsələ kimi diqqətdə saxlayır. Belə yarışlar gənc nəslin vətənpərvər böyüməsində xüsusi rol oynayır".

Fevralın 23-də Binə Qəsəbə İdman Kompleksində veteran futbolçu Anatoli Banişevskinin xatirəsinə həsr olunmuş

turnir keçirilib. Yarışlar Bakı Şəhər Gənclər və İdman baş İdarəsi, Milli Olimpiya Komitəsi, AFFA və Bakı Kəndlər Futbol Federasiyasının birgə təşkilatçılığı təşkil edilmişdir.

İlk qarşılaşmada yeniyetmə futbolçular yarışdılar. Həmin matçda "Qobustan" komandası "Qardaşlar" kollektivinə 2:0 hesabı ilə qalib gəldi. "Dalğa Arena"dakı ikinci görüşdə 16 yaşdan yuxarı həvəskarlar mübarizə aparıblar. "Binə" və "Ələt" komandaları arasında keçirilən görüşdə birincilər üstün olublar - 3:2. Yarış başa çatdıqdan sonra qalib komandalara medallar təqdim olub.

"Neftçi" "Sabah" dan üstün olacaq?

Topaz Premyer Liqasının 19-cu turunun oyunlarına həftə sonları start verəcək. Ötən həftə "Səbail"ə uduzan "Neftçi" bu dəfə "Sabah"ı sınağı çəkəcək. "Keşlə" "Qarabağ"la üz-üzə gələcək. "Qəbələ" "Zirə"nin, "Sumqayıt" isə "Səbail"in qonağı olacaq.

2 mart (şənbə)

"Neftçi" - "Sabah"

Hakimlər: Vüqar Həsənlı, Mübariz Həşimov, Cəmil Quliyev, Nail Nağıyev

"Bakcell Arena", 18:30

"Səbail" - "Sumqayıt"

Hakimlər: Səbuhi Bayramov, Yaşar Abbasov, Müslüm Əliyev, Ziya Nəsirov

"Bayıl Arena", 16:00

3 mart (bazar)

"Zirə" - "Qəbələ"

Hakimlər: İncilab Məmmədov, Rəhil Rəzəzadə, Əli Cəbrayıl, Namiq Bəkirov

Zirə İdman Kompleksinin stadionu, 15:00

"Keşlə" - "Qarabağ"

Hakimlər: Orxan Məmmədov, Elşad Abdullayev, Qəzənfər Məmmədov, Nəhid Xasıyev

"ASK Arena", 17:30

Qeyd: iki günü əhatə edəcək turun bütün görüşləri "CBC Sport" kanalı vasitəsi ilə canlı yayımlanacaq.

Fevralın 22-də Avropa Liqasında 1/8 final mərhələsinin püşkü atılıb.

"Olimpnews.az" saytının verdiyi məlumata görə, UEFA-nın Nyon şəhərindəki mənzil-qəragahında keçirilən püşkmədə maraqlı cütlüklər yaranıb. Belə ki, 1/8 finalda İspaniya 3, İngiltərə, İtaliya və Rusiya 2,

"Sevilya"nın bu dəfə bəxti gətirdi

Almaniya, Portuqaliya, Fransa, Ukrayna, Avstriya, Çexiya və Xorvatiya isə 1 komanda ilə təmsil olunub.

Püşkün nəticəsinə əsasən, 1/8 final mərhələsində aşağıdakı komandalar üz-üzə gələcəklər:

"Çelsi" (İngiltərə) - "Dinamo" (Kiyev, Ukrayna)
"Ayntraxt" (Almaniya) - "İnter" (İtaliya)
"Dinamo" (Zaqreb, Xorvatiya) - "Benfika" (Portuqaliya)

"Napoli" (İtaliya) - "Zalsburq" (Avstriya)
"Valensiya" (İspaniya) - "Krasnodar" (Rusiya)
"Sevilya" (İspaniya) - "Slaviya" (Çexiya)
"Arsenal" (İngiltərə) - "Renn" (Fransa)
"Zenit" (Rusiya) - "Vilyarreal" (İspaniya)

1/8 final mərhələsinin ilk oyunları martın 7-də, cavab görüşləri isə 14-də olacaq.

Qeyd edək ki, Avropa Liqasının final oyunu mayın 29-da Bakı Olimpiya Stadionunda keçiriləcək.

"Barselona"nın sabiq rəhbəri məhkəmədə

Braziliya Futbol Konfederasiyasına məxsus 20 milyon avro məbləğində "çirkli pulların yuyulması"nda təqsirləndirilən "Barselona" futbol klubunun sabiq prezidenti Sandro Rosell həyat yoldaşı və digər dörd müqəssirlə birgə Milli Məhkəmədə müttəhimlər skamyasında oyləşib.

S.Rosell Braziliya yığmasının imic hüquqlarının, həmçinin braziliyalıların yoldaşlıq oyunlarının nümayiş etdirilməsi hüquqlarının satışından qazanılmış pulları mənimsəyib.

Prokurorluq 2017-ci ilin may ayında həbsxanaya yerləşdirilən Sandro Rosell üçün 11 il azadlıqdan məhrum etmə cəzası və 59 milyon avro cərimənin ödənilməsi barədə qərar çıxarılmasını tələb edir.

Peru ev sahibliyindən məhrum edildi

Beynəlxalq Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının (FİFA) nümayəndələr komissiyası 17 yaşadək oyunçular arasında futbol üzrə dünya çempionatını başqa ölkədə keçirmək barədə qərar qəbul edib. Bu barədə təşkilatın mətbuat xidməti bildirişdir.

2019-cu ilin dünya birinciliyinə ev sahibliyini Peru həyata keçirməli idi. Lakin FİFA nümayəndələri turnirini keçiriləcəyi yerlərə səfərlər zamanı və ölkənin futbol federasiyası ilə görüşdə infrastrukturun

hazırlanmasında, həmçinin logistikanın təşkilində çoxsaylı problemlər aşkarlayıblar.

"FİFA dünya çempionatının başqa ölkədə keçirilməsi barədə qərar verib, birincilik Peru da təşkil olunmayacaq. Təşkilat Peru Futbol Federasiyasına və hakimiyyət orqanlarına göstərdikləri səy və gələcəkdə turnirin bu ölkədə keçirilməsinə hazır olduqlarına görə minnətdarlığını bildirir. Yaxın vaxtlarda FİFA dünya çempionatının keçirilməsi üçün alternativ variantlara baxacaq", - deyə məlumatda bildirilib.

Yeniyetmə komandalar arasında dünya birinciliyinin Peru da keçirilməsi qərarı 2018-ci ilin martında qəbul edilmişdi. Ruananın rəqəbatla bağlı müraciəti isə logistika problemləri səbəbindən rədd edilmişdi. Yarışların təqviminə əsasən, turnir 2019-cu il oktyabrın 5-dən 27-dək olan dövrdə keçiriləcəkdir. Xatırladaq ki, hazırkı dünya çempionu İngiltərə yığmasıdır.

DÇ-2022 üçün könüllülərin sayı artır

2022-ci ildə Qətərdə təşkil olunacaq futbol üzrə dünya çempionatında 263 mindən çox könüllü qeydiyyatdan keçib.

Bunu dünya çempionatının Təşkilat Komitəsinin mətbuat xidməti açıqlayıb. Bildirilib ki, dünya çempionatının könüllülər proqramına qatılmaq üçün müraciətlərin qəbulu davam edir.

XXII dünya çempionatının oyunları 2022-ci il noyabrın 21-dən dekabrın

18-dək yeddi şəhərdə - paytaxt Doha ilə yanaşı, Lusail, Əl-Vakr, Əl-Xore, Əl-Rayan, Ümm-Salal və Mədinət-əş-Şamalda keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Qətər Yaxın Şərqdə futbol üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi edəcək ilk ölkə olacaq. Dünya çempionatı ilk dəfə qışda keçiriləcək.

Çin Avropadan hakim transfer etdi

Son illər ulduz futbolçuların bahalı transferləri ilə diqqət mərkəzinə düşən Çin Superliqası bu dəfə çempionata məşhur hakimi cəlb edib.

"Olimpnews.az" saytının Britaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, ingiltərəli referi Mark Klattenburq Çində öz işini davam etdirəcək.

Qeyd edək ki, Klattenburq 2004 - 2017-ci illərdə İngiltərə Premyer Liqasının oyunlarını idarə edib. 2016-cı ildə Çempionlar Liqası və Avropa çempionatının final oyunlarının baş hakimi olan təcrübəli referi son olaraq Səudiyyə Ərəbistanında Hakimler Komitəsinə başçılıq edib.

Döyüşçülər UFC-ni tərk edirlər

Mütləq döyüş çempionatının (UFC) amerikalı idmançıları Dustin Porye və El Yakuinta UFC ilə olan müqavilələrini ləğv etmək istəyirlər. Hər iki idmançı döyüşlərin sayının az olmasından narazıdır.

“Mən UFC ilə müqaviləmi ləğv etmək istəyirəm. Qurumun rəhbərliyi məni Yakuinta ilə döyüşdürmək istəyir? Razıyam, amma bir şərtlə ki döyüşün qonorarını artırınsınlar. Lakin heç kim bu barədə mənə rəsmi qaydada təklif etməyib”, - deyər Dustin Porye bildirib. İndiyədək 29 döyüş keçirən 30 yaşlı Dustin Porye 24 qarşılaşmada qalib gəlib, 5 görüşdə isə məğlub olub. El Yakuinta isə 18 döyüşün 14-də rinqi qələbə ilə tərk edib.

Daha bir yeni idman növü...

fiziki hazırlıq tələb etdiyi üçün bu qərarı qəbul edib. Hazırda ölkənin qılıncoyutma klubları xüsusi təlimatçılar və polikarbonatdan hazırlanan qılınclarla təchiz olunub.

Həmin qılınclar zərbə zamanı səciyyəvi səslər çıxarmaqla yanaşı, işıq saçacaq. İdman növünün qaydalarına əsasən, döyüşçülər dairənin içində vuruşur. Başa və ya bədəne zərbə endirmək 5 xal, əllərə və ya ayağa zərbə üçün 3 xal verildiyi halda, bilərə endirilən zərbə 1 xalla qiymətləndirilir.

15 xal toplayan, həmçinin 3 dəqiqədən sonra hesabda öndə olan idmançı qalib hesab edilir. Əgər hər iki döyüşçünün 10 xalı varsa, başa və ya bədəne vurulacaq bir zərbə qalibi müəyyənləyir.

Fransada işıqlı qılınclarla döyüş rəsmi idman növü kimi qəbul olunub. Fransa Qılıncoyutma Federasiyası işıqlı qılınclarla döyüş növünün ciddi

Tərəflər razılığa gəldilər

“Kardiff Siti” və “Nant” toyyarə qəzasında həlak olan Emiliano Salanın transferi üçün ödənişlə bağlı razılığa gəliblər.

Fransızlar 5 milyon funt sterlinq məbləğində ilk ödəmənin bir həftə təxiro salınmasına etiraz etməyiblər. Uelslilər 29

yaşında dünyasını dəyişən hücumçunun transferi üçün nəzərdə tutulan məbləğin 1/3-ni fevralın 20-dək verməli idilər. Lakin “Kardiff Siti” rəhbərliyi “Nant”dan futbolçunun faciəvi ölümü ilə bağlı istintaqın nəticələrini gözləməyi xahiş edib. Emiliano Sala “Kardiff Siti”yə Fransa “Nant”ından 15 milyon funt sterlinq keçib. O, Uels təmsilçisinin

tarixində ən bahalı transfer olub.

Argentinli forvard Uelsə yanvarın 21-də axşam saatlarında bir-başa hava reysi ilə yola düşüb. Planlaşdırılan enişdən bir saat əvvəl hava gəmisi radarlardan itib. Axtarış qrupu toyyarəni La Manş boğazından tapıb. Daha sonra isə futbolçunun meyiti aşkarlanıb.

SSRİ dövründə gənc sovet şahmatçısı xarici ölkədə hansısa rəssamın görüşünə gədə bilirdimi? Bu barədə məlumata heç yerdə rast gəlmək mümkün olmasa da, bu görüş baş tutub. Həmin görüş 1979-cu ildə Nyu-Yorkda olub. Tarixi bir görüşdür. 40 il gizli qalıb. Söhbət şahmat üzrə dünya çempionu Anatoli Karpovla əfsanəvi rəssam Salvador Dalinin görüşündən gedir.

Həmin görüş barədə Karpov özü danışır: “Mənim məşhur rəssam ilə görüşüm hardasa 40 il bundan əvvəl baş tutub. 1979-cu ildə Monrealda beynəlxalq şahmat turniri keçirilməli idi. Yarıyla bağlı Nyu-York şəhərində təqdimat keçiriləcəkdi. Həmin tədbirə mən də dəvətli idim. ABŞ-a ilk gəlişimdə baş verən hadisəni indiyə kimi xatırlayıram. Turnirin təşkilatçıları dedilər ki, Salvador Dali şahmata böyük maraq göstərir. Mənim də rəsm əsərlərinə, rəssamlıq sənətinə böyük marağım var idi. Beləliklə, bizim Salvador Dali ilə görüşümüz baş tutdu. Şəhərin mərkəzindəki restoranların birində keçirilən bu görüşdə ingilis dilində danışdıq. Həmin vaxt mənim 28, Salvador Dalinin isə 74 yaşları var idi. Yaş fərqi böyük olmasına baxmayaraq, o, bu fərqi hiss etməməyə çalışdı. Dalinin davranışları onun nə qədər ağıllı olduğunu göstərirdi. Söhbətimiz çox maraqlı keçdi. Birlikdə vaxt keçirmək mənim çox xoşuma gəldi. Onunla rəsm əsərlərindən, rəssamların həyat tərzindən danışdıq. Mən onun danışdığı çox gözəl məlumatlardan yararlandım. Rəsm mövzusunda danışmaq mənim üçün çətin deyildi. Hətta çox maraqlı idi. Salvador Dalinin rəsm əsərlərinin bir çoxunun surəti məndə var idi. Evimdə divardan asılan bu sənət əsərlərini seyr etməkdən böyük zövq alırdım. Söhbət zamanı hiss etdim ki, Salvador Dali şahmatla maraqları və şahmatı çox yaxşı

40 il

gizli qalan görüş

bilir. Müəyyən tumirlər barədə müzakirələr apardıq. Məşhur rəssam hətta 1978-ci ildə qələbə qazandığım oyunla bağlı mənə bözi suallar da verdi”.

Sizcə, ötən əsrin 70-ci illərində sovet vətəndaşı xarici ölkədə SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsindən (DTK) gizli görtüş keçirə bilirdimi? Əlbəttə, bu, mümkün deyildi. Çünki DTK sovet sakinlərinin hər addımına nəzarət edirdi. İki məşhur insanın da görüşü DTK-nın nəzarəti altında olub. Hər halda, Anatoli Karpov görüşdə DTK agentinin iştirak etdiyini deyib: “Salvador Dalinin yanında iki qadın var idi. Rəssamın həyat yoldaşlarından biri - Yelena Dyakonova rus olduğu üçün onun Rusiya ilə daha çox maraqlanaçağımı gözləyirdim. Yelena məndən Rusiyanın hansı vilayətindən olduğunu soruşdu. Uraldan olduğunu dedim. O, başını tərpətdi. Hiss etdim ki, Yelena bundan sonra Rusiya ilə bağlı məndən heç nə soruşmayacaq. Onu da deyim ki, Salvador Dalinin insanı ilk görüşdə cəlb edən imicinin yaradıcısı məhz Yelena idi. Rəssam dedi ki, bu qadınlar onun dostlarıdır. Rus qadın mənimlə danışanda hiss etdim ki, o, agentdir. Yelena Dyakonova adlanan bu insanın hərəkətləri məni şübhələndirdi. Digər qadın isə, keçmiş ərinin ətriyyat şirkətinin sahibi

olduğunu dedi. Salvador Dali ilə onun nə əlaqəsi ola bilərdi. Məncə, həmin qadın da bizə nəzarət üçün gəlmişdi. Təqribən iki saat söhbətəldik. Sonra nahar etdik. Düzü, DTK agentinin burada olmasından bir az narahat idim. Yadıma Viktor Korçnoyula keçirdiyim oyun düşdü. Həmin vaxt sekundan-tan olan Mixail Tal mənə demişdi: “Əgər sən Korçnoyula uduzsən, məni həbs edəəcəklər”. İndi bu məsələ çoxlarına uydurma kimi görünə bilər. Amma o dövrdə yaşayan insanları təsdiq edənlər ki, DTK hər şeyə qadir idi”. Karpovun dediyinə görə, nahar zamanı qalmaqal baş verib. Belə ki, rəssamın ispaniyalı həyat yoldaşı 3 yumurta və qarə kürtü sifariş edib. Buna görə 20 dollar ödəməli olan qadın qiyəmətlərin baha olmasını deyərək səs-küy salıb. Kifayət qədər varlı olan insanın 20 dollara görə dava etməsi Karpovu təəccübləndirib.

Maraqlıdır ki, 35 il bundan əvvəl keçirilən bu görüş barədə heç bir məlumat yayılmayıb. Lakin iki məşhur şəxsin görüşü naməlum adam tərəfindən fotoaparətlə çəkilib. Deyilənlərə görə, Anatoli Karpovla Salvador Dalinin ilk və son görüşünü öks etdirən həmin şəkil 600 dollardan baha satılıb.

Qadın atlet birinci oldu

Anjelika Sidorova Almaniyanın Düsseldorf şəhərində keçirilən Beynəlxalq Atletika Federasiyaları Assosiasiyasının (IAAF) qış çempionatında şüvüllə tullanma yarışının qalibi olub.

27 yaşlı rusiyalı idmançı 4,77 metr nəticə ilə bütün rəqiblərini qabaqlayaraq fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

Xatırladaq ki, rusiyalı atlet 2014-cü və 2015-ci illərdə Rusiya, 2014-cü ildə isə Avropa çempionatlarında qızıl medal qazanıb.

olimpnews.az - sizin saytınız

“Olimpiya dünyası” qəzetinin kollektivi tanınmış jurnalist Məzahir Süleymanzadəyə, həyat yoldaşı

Gülnarə xanımın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin!

“Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin kollektivi Yevlax şəhər Uşaq-Gənclər İdman-Şahmat Məktəbinin direktoru

Teymur Tofiq oğlu İsgəndərovun

vaxtsız vəfatından kədərliyini bildirir və mərhumun ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin!